บทที่ 4
ผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อลดเวลานำในการผลิต ลดความแปรปรวนของเวลานำในการผลิต และลดจำนวนงานระหว่างผลิตที่ค้างในกระบวนการผลิตตู้นิรภัย เมื่อได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ได้อธิบายไว้ในบทที่ 3 มีผลการวิจัยดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของบริษัทกรณีศึกษา

4.1.1 รายละเอียดของโรงงานกรณีศึกษา มีดังต่อไปนี้

บริษัทกรณีศึกษาจดทะเบียนก่อตั้งเมื่อ ปี พ.ศ. 2512 โดยมีผู้ถือหุ้นเป็นคนไทย 100% ดำเนินกิจการประเภทออกแบบ ผลิตและจำหน่ายสินค้าประเภทเฟอร์นิเจอร์เหล็กและตู้นิรภัย โดยเป็นการผลิตแบบตามคำสั่งซื้อของลูกค้า ซึ่งมีลูกค้าทั้งในและต่างประเทศ แบ่งสัดส่วนได้เป็นขายในประเทศ 30% และส่งออกไปยังต่างประเทศ 70%

เวลาทำงานแบ่งเป็นเวลาปกติคือ 8 ชั่วโมงต่อวันเป็นเวลา 6 วันคือวันจันทร์ถึงวันเสาร์ รวมเวลาได้ 48 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และเวลาทำงานล่วงเวลา 3 ชั่วโมงต่อวันเป็นเวลา 3 วันต่อสัปดาห์ เวลาทำงานล่วงเวลาเป็น 9 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยปกติแล้วมีเวลาทำงานรวมสัปดาห์ละ 57 ชั่วโมง ปัจจุบันโรงงานได้รับมาตรฐานรับรองหลายประเภทด้วยกัน คือ

- มอก.437-2529 ประเภทตู้นิรภัยกันไฟแบบประตู ได้รับเมื่อ พ.ศ. 2542
- มอก.353-2539 ประเภทตู้เหล็กเก็บเอกสารแบบประตู ได้รับเมื่อ พ.ศ.2543
- มอก.63-2523 ประเภทตู้เหล็กเก็บเอกสารแบบลิ้นชัก ได้รับเมื่อ พ.ศ.2544
- ISO 9001 : 2000 ได้รับเมื่อ พ.ศ.2545
- CSR-DIW รับรองคุณภาพโดยกรมโรงงาน ได้รับเมื่อ พ.ศ.2554

ปัจจุบันโรงงานมีกำลังการผลิตประมาณ 2,400 ตันต่อปี มีพนักงาน 200 คน เป็นระดับผู้บริหาร 30 คน และแรงงาน 170 คน จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับสินค้าที่ผลิตและจำหน่าย พบว่าจากแนวโน้มทางเศรษฐกิจที่ค่อยๆปรับตัวดีขึ้น กิจการจึงมีแนวโน้มของการเติบโตและขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศในอนาคตได้อีก

4.1.2 ผลิตภัณฑ์ของบริษัทกรณีศึกษา

บริษัทกรณีศึกษาทำการออกแบบ ผลิตและจำหน่วยผลิตภัณฑ์หลัก 2 ประเภท ได้แก่ เฟอร์นิเจอร์เหล็กและตู้นิรภัย ซึ่งสินค้าทั้งสองมีการผลิตและจำหน่ายหลากหลายรุ่น จากการศึกษาผังโรงงานจัดอยู่ในลักษณะตามผลิตภัณฑ์ (Product Layout) นั่นคือวางผังเป็นแผนก ตามการลื่นไหลของผลิตภัณฑ์ โดยแยกสายการผลิตทั้ง 2 ผลิตภัณฑ์อย่างชัดเจน รายละเอียดสินค้าแต่ละประเภทมีดังต่อไปนี้

4.1.2.1. ผลิตภัณฑ์ประเภทตู้นิรภัย

ตู้นิรภัยที่ออกแบบเพื่อผลิตออกขายมีหลายประเภท แบ่งได้ 3 กลุ่มหลัก คือ ผลิตภัณฑ์ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ตัวอย่างดังรูปที่ 4.1 ทุกรุ่นผลิตภัณฑ์ตู้นิรภัยทำได้ 3 ระบบ คือระบบป้องกันความปลอดภัยแบบดิจิตอล แบบรหัส และแบบผสม โดยผลิตภัณฑ์ที่งานวิจัยนี้ศึกษาจัดอยู่ในกลุ่มผลิตภัณฑ์ขนาดกลาง ตัวอย่างดังรูปที่ 4.2 โดยจากการศึกษาพบว่ากลุ่มผลิตภัณฑ์ขนาดกลางเป็นที่นิยมในการสั่งซื้อมากกว่าสินค้ากลุ่มขนาดเล็กและขนาดใหญ่

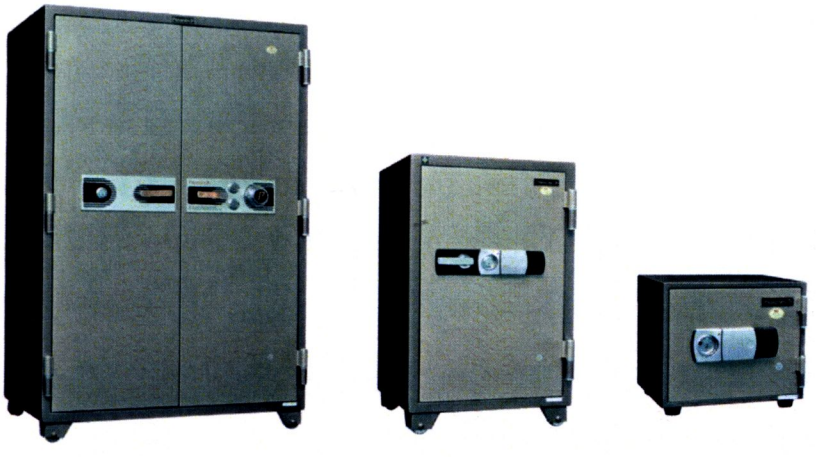

ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก

รูปที่ 4.1 ตัวอย่างกลุ่มผลิตภัณฑ์ประเภทตู้นิรภัย

รูปที่ 4.2 ผลิตภัณฑ์ตัวอย่าง รุ่น SB30

ในการผลิตตู้นิรภัยมีกระบวนการหลัก 5 ขั้นตอนคือ

1.กระบวนการเชื่อม ทำการเชื่อมประกอบจากชิ้นส่วนที่ผ่านการขึ้นรูปเป็นโครงตู้

2.กระบวนการเทสารกันไฟ ทำการผสมสารกันไฟและสารเคมีแล้วเทลงไปในโครงตู้และประตู ก่อนจะเชื่อมปิดฝาหลังให้สนิท

3.กระบวนการเตรียมผิว จะพักตู้ที่เทสารกันไฟให้แห้งสนิทก่อน แล้วทำการเตรียมผิวโดยขัด โป๊ว แต้มผิวงานให้เกิดความเรียบ สม่ำเสมอ

4.กระบวนการพ่นสี นำงานเข้าสายการพ่นสี ถอดแยกตัวตู้ออกจากประตูแล้วทำการพ่นสีตามเฉดสีคำสั่งซื้อของลูกค้า

5.กระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์ เมื่อรับงานที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากการพ่นสีแล้ว จากนั้นนำตู้เข้าสู่กระบวนการประกอบอะไหล่และวัตถุดิบต่างๆ ซึ่งมีทั้งทำการเตรียมผลิตในโรงงานและสั่งซื้อจากภายนอก เสร็จแล้วจึงทำการบรรจุภัณฑ์สินค้าในกล่องเพื่อเตรียมส่งลูกค้าต่อไป

4.1.2.2. ผลิตภัณฑ์ประเภทเฟอร์นิเจอร์เหล็ก

ผลิตภัณฑ์ประเภทเฟอร์นิเจอร์เหล็กที่ผลิตและจำหน่ายเป็นลักษณะเฟอร์นิเจอร์สำนักงาน ส่วนมากที่มีคำสั่งซื้อจากลูกค้ามากมี 3 ประเภท คือสินค้าประเภทโต๊ะ, สินค้าประเภทตู้และสินค้าประเภทลิ้นชัก ดังรูปที่ 4.3 – 4.5 ตามลำดับ ในกระบวนการผลิตมี 3 ขั้นตอนหลักคือ

1.กระบวนการเชื่อม ทำการเชื่อมประกอบชิ้นส่วนที่ผ่านการขึ้นรูปเป็นโครงชิ้นงานตามแบบผลิตภัณฑ์

2.กระบวนการพ่นสี เมื่องานผ่านการเชื่อมแล้วจะเข้าสู่การพ่นสี โดยการถอดแยกชิ้นส่วนแขวนกับจิ๊กแขวนพ่นสี แล้วเปิดเครื่องเดินให้ชิ้นงานไหลผ่านสายงานพ่นสี จนวนครบรอบจึงจะถอดชิ้นงานลงจากที่แขวนเพื่อเข้าสู่การประกอบต่อไป

3.กระบวนการประกอบบรรจุผลิตภัณฑ์ รับงานที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากกระบวนการพ่นสีแล้วทำการประกอบและใส่กล่องบรรจุภัณฑ์ต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ห้องสมุดงานวิจัย

รูปที่ 4.3 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ประเภทโต๊ะ

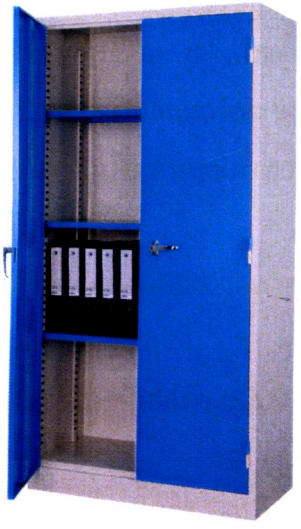

รูปที่ 4.4 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ประเภทตู้

รูปที่ 4.5 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ประเภทลิ้นชัก

4.1.3 โครงสร้างองค์กรบริษัทกรณีศึกษา

โครงสร้างองค์กรบริษัทกรณีศึกษาแบ่งออกเป็น 6 ฝ่าย คือฝ่ายบริหารงานทั่วไป ฝ่ายผลิต ฝ่ายวิศวกรรม ฝ่ายรับประกันคุณภาพ ฝ่ายงานขายและการตลาด และฝ่ายความปลอดภัย โดยฝ่ายผลิต ฝ่ายวิศวกรรมและฝ่ายรับประกันคุณภาพจะขึ้นกับรองผู้จัดการโรงงาน ผู้จัดการโรงงาน กรรมการผู้จัดการโรงงาน และประธานกรรมการผู้จัดการโรงงาน ตามลำดับ ส่วนฝ่ายบริหารงานทั่วไป ฝ่ายงานขายและการตลาด และฝ่ายความปลอดภัยจะขึ้นตรงถึงกรรมการผู้จัดการ และประธานกรรมการผู้จัดการโรงงาน ตามลำดับ ผังองค์กรดังแสดงในรูปที่ 4.6 และแต่ละฝ่ายมีส่วนงานย่อยตามรายละเอียดดังนี้

1. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป (GMMD) มี 4 ส่วน คือส่วนงานจัดซื้อ ส่วนงานบัญชี ส่วนงานการเงิน และส่วนงานบุคคล

2. ฝ่ายผลิต (PRND) มี 4 ส่วน คือส่วนงานวางแผนและควบคุมการผลิต มีหน่วยวางแผนการผลิต หน่วยคลัง 4 คลังคือคลังเหล็กม้วนเหล็กแผ่น คลังชิ้นส่วน คลังวัตถุดิบ และคลังสินค้าสำเร็จรูป และหน่วยจัดส่งสิ้นค้า ส่วนผลิตชิ้นส่วน ส่วนผลิตตู้นิรภัย มี 5 หน่วยงาน ประกอบไปด้วยหน่วยงานเชื่อม , หน่วยงานเทสารกันไฟ , หน่วยงานเตรียมผิว , หน่วยงานพ่นสี และหน่วยงานประกอบบรรจุภัณฑ์ และส่วนผลิตเฟอร์นิเจอร์ มี 3 หน่วยงาน ประกอบไปด้วยหน่วยงานเชื่อม , หน่วยงานพ่นสีและหน่วยงานประกอบและบรรจุภัณฑ์

3. ฝ่ายวิศวกรรม (ENGD) มี 2 ส่วน คือ ส่วนงานออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ซึ่งมี 2 หน่วยคือหน่วยออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์และหน่วยแม่พิมพ์ และส่วนงานซ่อมบำรุง

4. ฝ่ายรับประกันคุณภาพ (QAAD) คือส่วนประกันวัตถุดิบ งานระหว่างผลิต ตลอดจนสินค้าสำเร็จรูป

5. ฝ่ายงานขายและการตลาด (MKTD) มี 2 ส่วนงานคือส่วนงานขายในประเทศ และส่วนงานขายต่างประเทศ

6. ฝ่ายความปลอดภัย (SAFETY) ที่ดูแลด้านความปลอดภัยของการทำงานและเครื่องจักรต่างๆในโรงงาน

โดยทีมลีน (Lean Team) ในการทำวิจัยนี้อาศัยความร่วมมือจากบุคคลในฝ่ายผลิตดังนี้ คือ ผู้จัดการฝ่ายผลิต หัวหน้าส่วนผลิตตู้นิรภัย หัวหน้าหน่วยงานทั้ง 5 กระบวนการ คือเชื่อม เทสารกันไฟ เตรียมผิว พ่นสีและบรรจุผลิตภัณฑ์ และฝ่ายประกันคุณภาพ

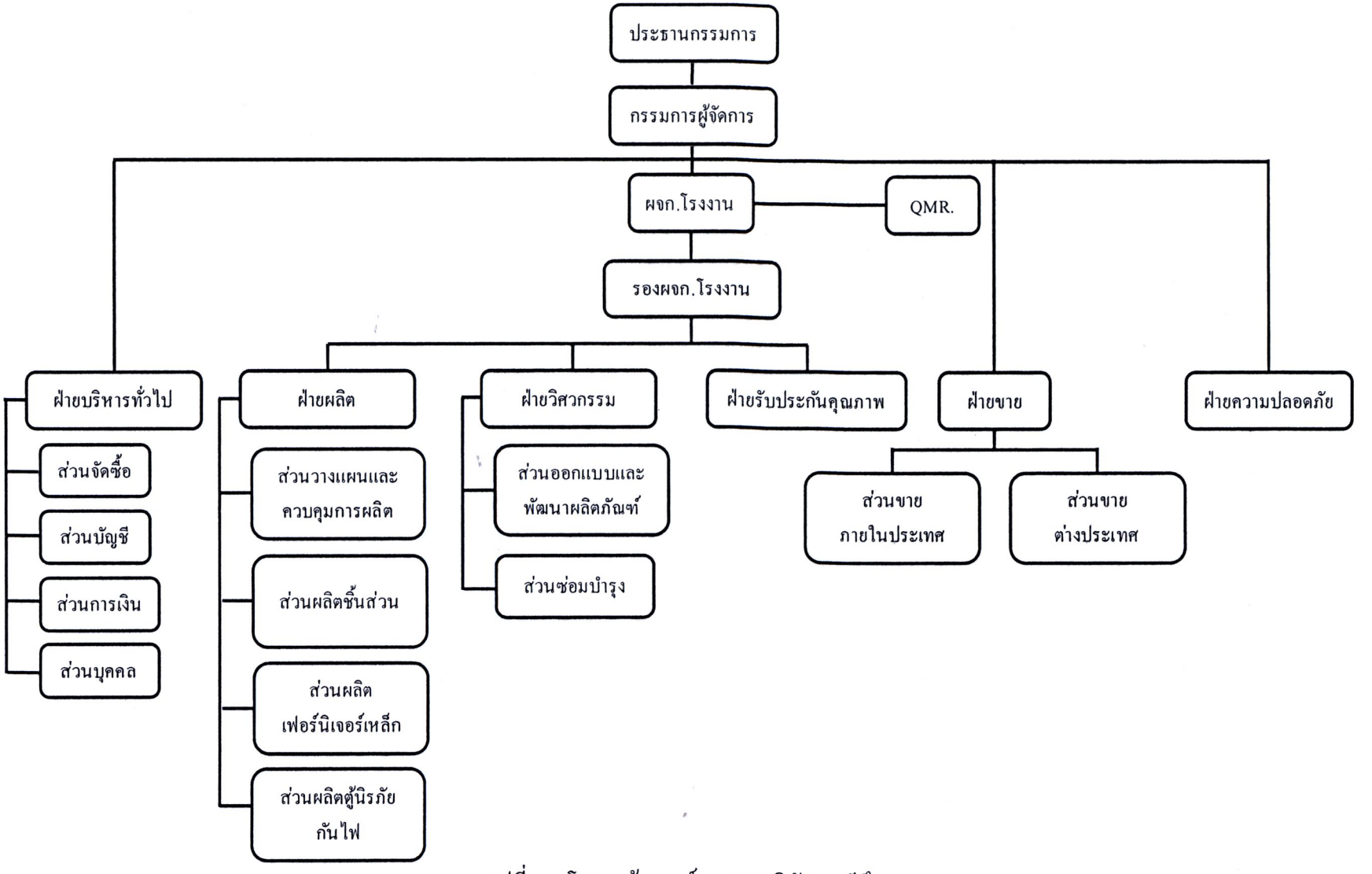

รูปที่ 4.6 โครงสร้างองค์กรของบริษัทกรณีศึกษา

4.2 ขั้นตอนการทำงานและแผนผังกระบวนการผลิต

กระบวนการผลิตตู้นิรภัยแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนหลัก โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 กระบวนการเชื่อม การทำงานเริ่มจากพนักงานเบิกวัตถุดิบ ชิ้นส่วนและวัสดุสิ้นเปลืองที่ต้องใช้ในการผลิต และปรับตั้งเครื่องจักรให้เหมาะสม ตลอดจนตรวจสอบสภาพทั่วไปของจิ๊ก ซึ่งหากทุกอย่างอยู่ในสภาพพร้อมทำการผลิตจึงทำการผลิตได้ นับเป็นขั้นตอนที่สำคัญและต้องอาศัยพนักงานที่มีทักษะในการทำงานที่ดี เพื่อจะผลิตงานที่ได้ตามขนาดมาตรฐานก่อนจะส่งต่อไปยังหน่วยงานต่อไป กระบวนการเชื่อมแสดงดังรูปที่ 4.7

รูปที่ 4.7 กระบวนการเชื่อม

กระบวนการเชื่อมประกอบชิ้นส่วนเป็นโครงตู้ด้านนอก (Outer Body : Part A) มี 18 ขั้นตอนย่อย เริ่มจากตั้งพิมพ์แล้วหยิบงานมาพิมพ์ ก่อนจะเข้าขั้นตอนการเชื่อม ต่อด้วยขั้นตอนการอาร์ค แล้วมาเจียระไน แล้วเข้าสู่ขั้นตอนการเชื่อม ก่อนจะประกอบ และอาร์ค แล้วเข้าเชื่อม เสร็จแล้วประกอบก่อนจะดัดตกแต่ง ซึ่งจะมีขั้นตอนการตรวจสอบรวมทั้งสิ้น 4 ครั้ง ซึ่งหากไม่เป็นไปตามกำหนดก็จะกลับสู่ขั้นตอนก่อนหน้า ดังรูปที่ 4.8 แผนผังกระบวนการเชื่อมโครงตู้ด้านนอก (Outer Body Assembly) (Part A)

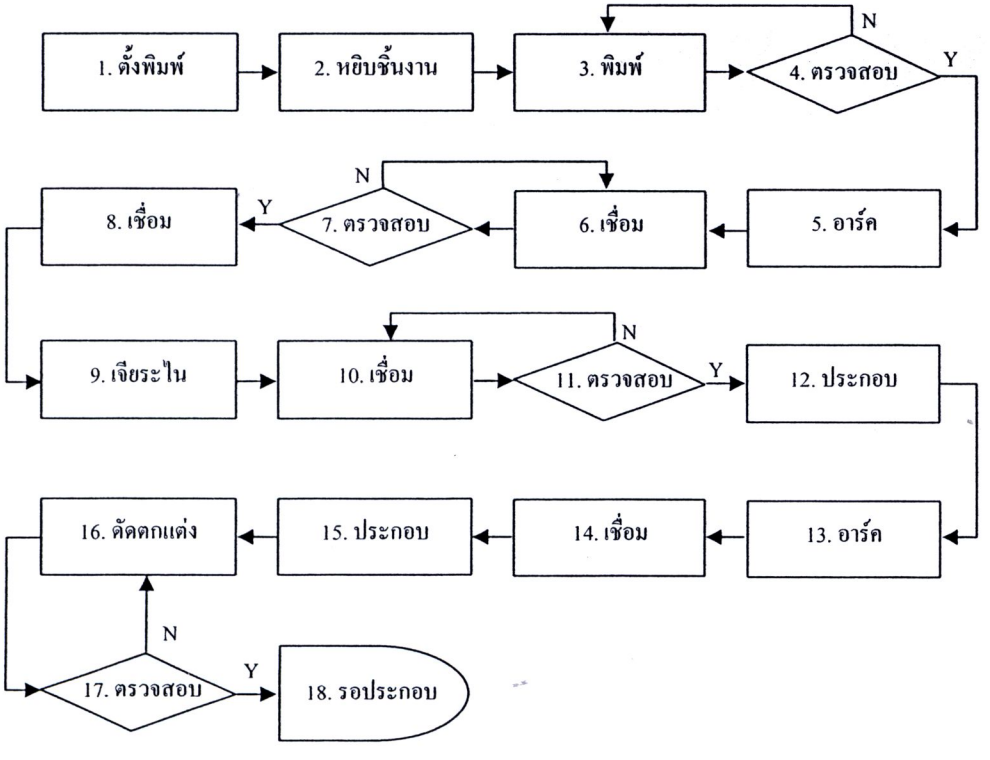

รูปที่ 4.8 แผนผังกระบวนการเชื่อมโครงตู้ด้านนอก (Part A)

กระบวนการเชื่อมประกอบชิ้นส่วนเป็นโครงตู้ด้านใน (Inner Body : Part B) มี 21 ขั้นตอนย่อย เริ่มจากการหยิบชิ้นงานมาอาร์ค 4 จุด แล้วประกอบ ก่อนจะอาร์คอีก 3 จุด หลังจากนั้นประกอบ แล้วเข้าขั้นตอนการอาร์คอีก 2 จุด ก่อนเข้าขั้นตอนเชื่อม ต่อด้วยการเจียระไน แล้วประกอบก่อนจะเชื่อม เสร็จด้วยการอุดซิลิโคน มีขั้นตอนการตรวจสอบ 3 ครั้ง ก่อนจะรอประกอบต่อไป ดังรูปที่ 4.9 แผนผังกระบวนการเชื่อมโครงตู้ด้านใน (Inner Body Assembly) (Part B)

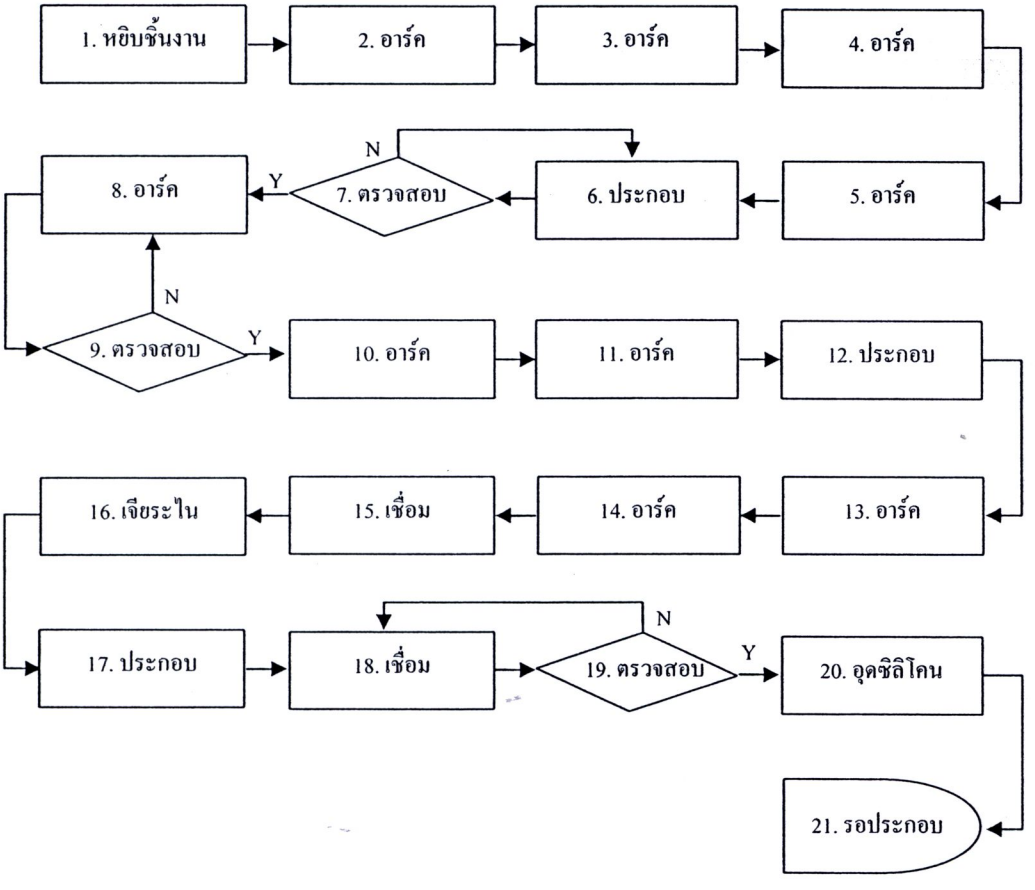

รูปที่ 4.9 แผนผังกระบวนการเชื่อมโครงตู้ด้านใน (Part B)

และการเชื่อมประกอบชิ้นส่วนโครงประตูตู้ (Door Front : Part C) มี 23 ขั้นตอนย่อย เริ่มจากหยิบชิ้นงานมาเชื่อม เจียระไน ก่อนเข้าขั้นตอนอาร์ค เชื่อมและอาร์ค ก่อนเข้าการประกอบ แล้วทำการเชื่อม เจียระไน แล้วอาร์ค ก่อนประกอบแล้วอุดกาว ประกอบ แล้วเชื่อม เจียระไน แล้วประกอบ ก่อนเชื่อมและอุดซิลิโคนอีกครั้ง ระหว่างกระบวนการมีการตรวจสอบทั้งหมด 4 ครั้ง ดังรูปที่ 4.10 แผนผังกระบวนการเชื่อมประตู (Door Front Assembly) (Part C)

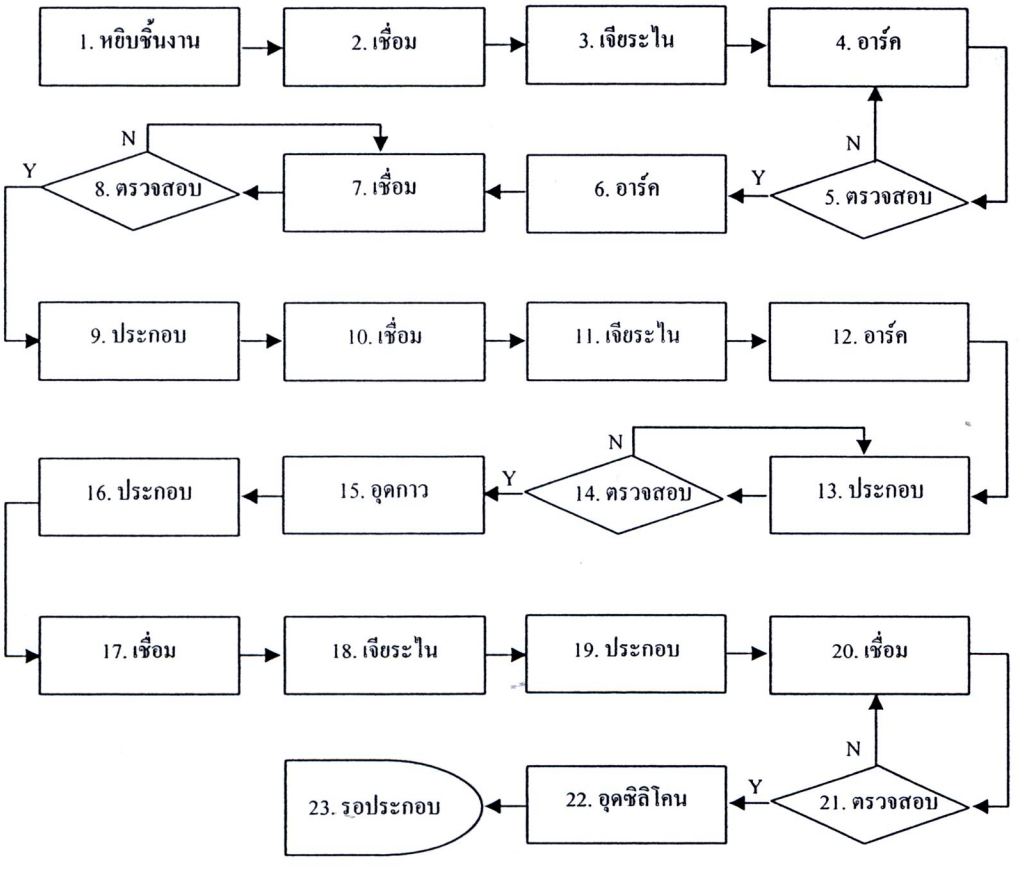

รูปที่ 4.10 แผนผังกระบวนการเชื่อมประตู (Part C)

จากนั้นทำการเชื่อมประกอบโครงตู้ด้านนอก (Part A) และโครงตู้ด้านใน (Part B) เข้าด้วยกันแล้วตรวจสอบ และนำโครงประตูตู้ (Part C) ประกอบก่อนจะตรวจสอบและรอส่งสุดท้าย ดังรูปที่ 4.11 แสดงแผนผังกระบวนการประกอบ Part A , B และ C

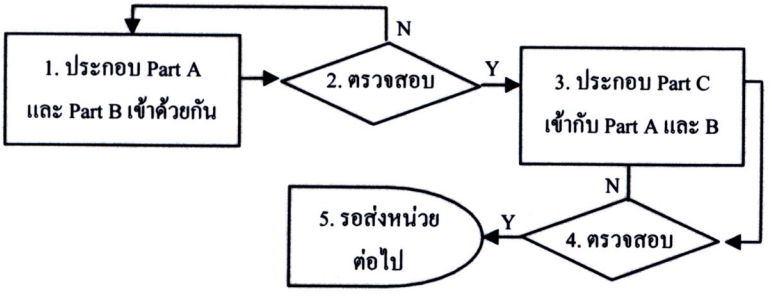

รูปที่ 4.11 แผนผังกระบวนการประกอบ Part A , B และ C

4.2.2 กระบวนการเทสารกันไฟ การทำงานเริ่มจากพนักงานเบิกวัตถุดิบที่ต้องใช้ในการผลิต ปรับตั้งเครื่องจักรให้เหมาะสมกับการทำงานตามวิธีปฏิบัติงาน และทำการตรวจสอบสภาพจิ๊กบังคับขนาดภายในตู้ ซึ่งทุกอย่างต้องอยู่ในสภาพที่ดีพร้อมทำงานจึงจะทำการผลิตได้ เมื่อรับงานจากหน่วยเชื่อมแล้วจะเข้าสู่การเทสารกันไฟ ดังรูปที่ 4.12 ขั้นตอนการเทสารกันไฟ โดยจะแยกตัวตู้และประตูออกจากกันก่อนแล้วเมื่อเทสารกันไฟเสร็จจึงจะนำทั้งสองมาคัด ตกแต่งและประกอบเข้าด้วยกันให้ได้ตามขนาด ซึ่งถือเป็นหัวใจหลักที่สำคัญ จากนั้นจะพักตู้ให้เย็นตัวลง เพื่อป้องกันการเสียรูปทรงของตู้ได้

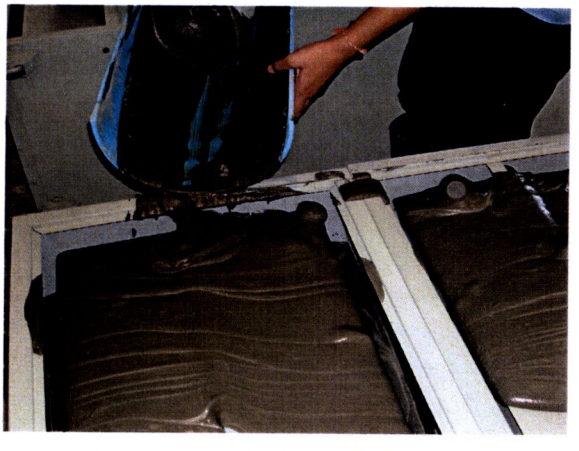

รูปที่ 4.12 กระบวนการเทสารกันไฟ

กระบวนการเทสารกันไฟมี 14 ขั้นตอนย่อย เริ่มจากการเตรียมตู้โดยการอุดรูรั่ว ใส่จิ๊กป้องกันการเสียรูป ใส่จุกแล้วเข้าการเทสารกันไฟ ปาดให้เรียบแล้วทำความสะอาด ปิดฝาหลังแล้วทำการเชื่อม เจียระไนและทำความสะอาดอีกครั้ง นำประตูประกอบเข้ากับตู้ ก่อนจะดัดตกแต่งตู้ให้ได้มาตรฐาน ดังรูปที่ 4.13 แผนผังกระบวนการเทสารกันไฟ

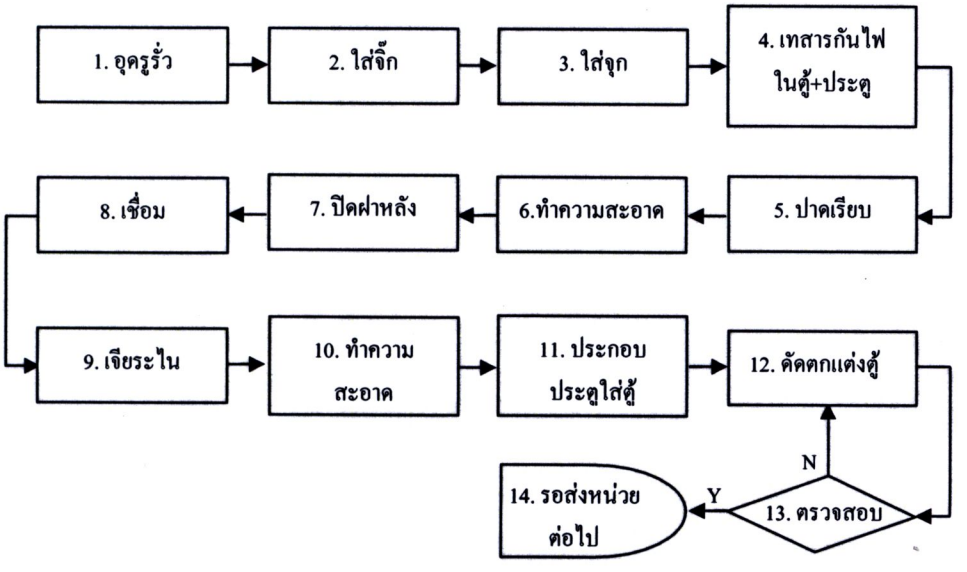

รูปที่ 4.13 แผนผังกระบวนการเทสารกันไฟ

4.2.3 กระบวนการเตรียมผิว การทำงานเริ่มจากพนักงานเบิกวัตถุดิบและวัสดุสิ้นเปลืองที่ใช้ในการผลิต และปรับตั้งเครื่องจักรให้เหมาะสมกับการทำงานตามวิธีปฏิบัติงาน เป็นขั้นตอนที่สำคัญและต้องใช้ความละเอียดในการเตรียมผิวงานให้ได้ตามมาตรฐานก่อนจะเข้าสู่กระบวนการพ่นสีที่จะไม่สามารถแก้ไขผิวงานได้อันจะก่อให้เกิดงานซ่อมและงานเสีย ซึ่งจะเกิดต้นทุนในการซ่อม การทำงานดังรูปที่ 4.14 กระบวนการเตรียมผิว

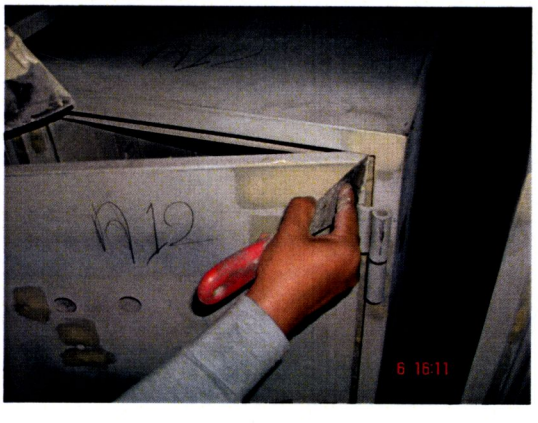

รูปที่ 4.14 กระบวนการเตรียมผิว

การเตรียมผิวตู้เป็นขั้นตอนที่ทำให้ผิวตู้เรียบ สม่ำเสมอและได้ขนาดตามแบบทั้งด้านในและด้านนอก โดยทำการขัด โป๊ว แต้ม เจียระไนผิวตู้และประตู รวมขั้นตอนทั้งสิ้น 10 ขั้นตอนย่อย ก่อนจะเข้าสู่กระบวนการพ่นสีผิวตู้ต่อไป ดังรูปที่ 4.15 แผนผังกระบวนการเตรียมผิว

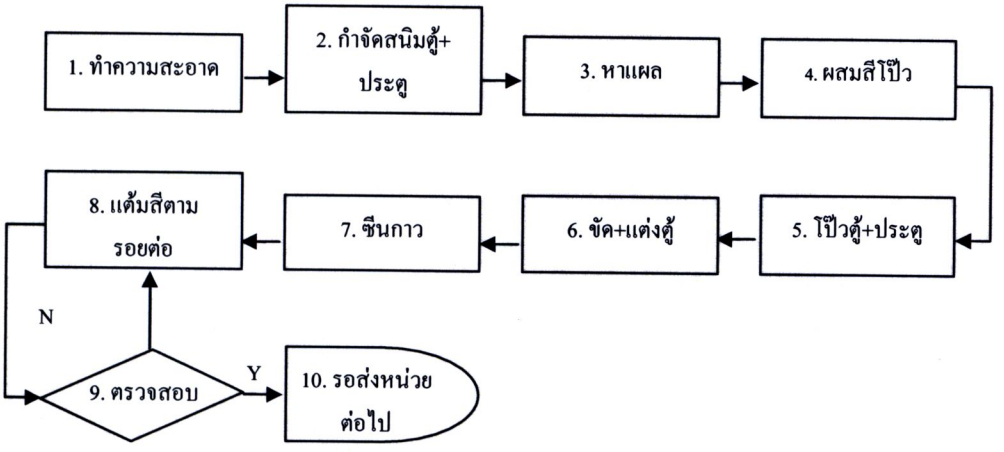

รูปที่ 4.15 แผนผังกระบวนการเตรียมผิว

4.2.4 กระบวนการพ่นสี การทำงานเริ่มจากพนักงานเบิกวัตถุดิบและวัสดุสิ้นเปลืองที่ต้องใช้ในการผลิต ก่อนจะปรับตั้งเครื่องจักรให้เหมาะสมกับการทำงานตามวิธีปฏิบัติงาน ในการพ่นสีแต่ละครั้งต้องทำการเตรียมผสมสีก่อนพ่นสีตามคำสั่งซื้อของลูกค้า ลักษณะการทำงานคือแขวนชิ้นงานกับสายพานเครื่องจักร ดังรูปที่ 4.16 กระบวนการพ่นสี ซึ่งต้องผ่านการพ่นสี 3 ครั้ง จึงจะได้งานที่สมบูรณ์

รูปที่ 4.16 กระบวนการพ่นสี

ในการทำงานจะแยกตู้และประตูออกจากกันก่อน เพื่อความทั่วถึงและการกระจายตัวของสีที่สม่ำเสมอ โดยจะผ่านห้องพ่นสี 3 ครั้งแล้วจึงปล่อยให้แห้ง ก่อนนำตู้และประตูมาประกอบเข้าด้วยกัน ขั้นตอนการทำงานทั้งสิ้น มี 11 ขั้นตอน ดังรูปที่ 4.17 แผนผังกระบวนการพ่นสี

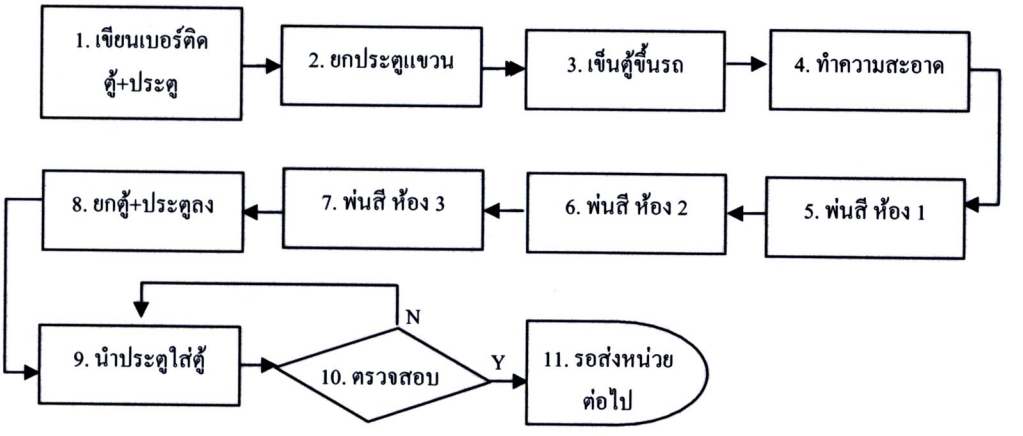

รูปที่ 4.17 แผนผังกระบวนการพ่นสี

4.2.5 กระบวนการบรรจุภัณฑ์ การทำงานเริ่มจากพนักงานเบิกวัตถุดิบและวัสดุสิ้นเปลือง เตรียมและปรับตั้งเครื่องจักรตามวิธีการทำงาน และตรวจสอบสภาพจิ๊ก ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานจึงจะทำการผลิตได้ การประกอบและบรรจุภัณฑ์เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ต้องอาศัยพนักงานที่มีทักษะความชำนาญเป็นพิเศษทางด้านระบบความปลอดภัย ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการผลิตตู้นิรภัย โดยมีขั้นตอนการทำงานค่อนข้างซับซ้อนและใช้วัตถุดิบหลากหลาย เพื่อจะได้ผลิตภัณฑ์ที่ดีและมีคุณภาพ ดังรูปที่ 4.18 กระบวนการบรรจุภัณฑ์

รูปที่ 4.18 กระบวนการบรรจุภัณฑ์

หลังจากรับตู้ที่ผ่านการพ่นสีแล้วเข้าสู่ขั้นตอนประกอบบรรจุภัณฑ์ มี 29 ขั้นตอนย่อย ตรวจสอบระหว่างกระบวนการ 3 ครั้ง แล้วส่งเข้าคลังสินค้า ดังรูปที่ 4.19 แผนผังกระบวนการบรรจุภัณฑ์

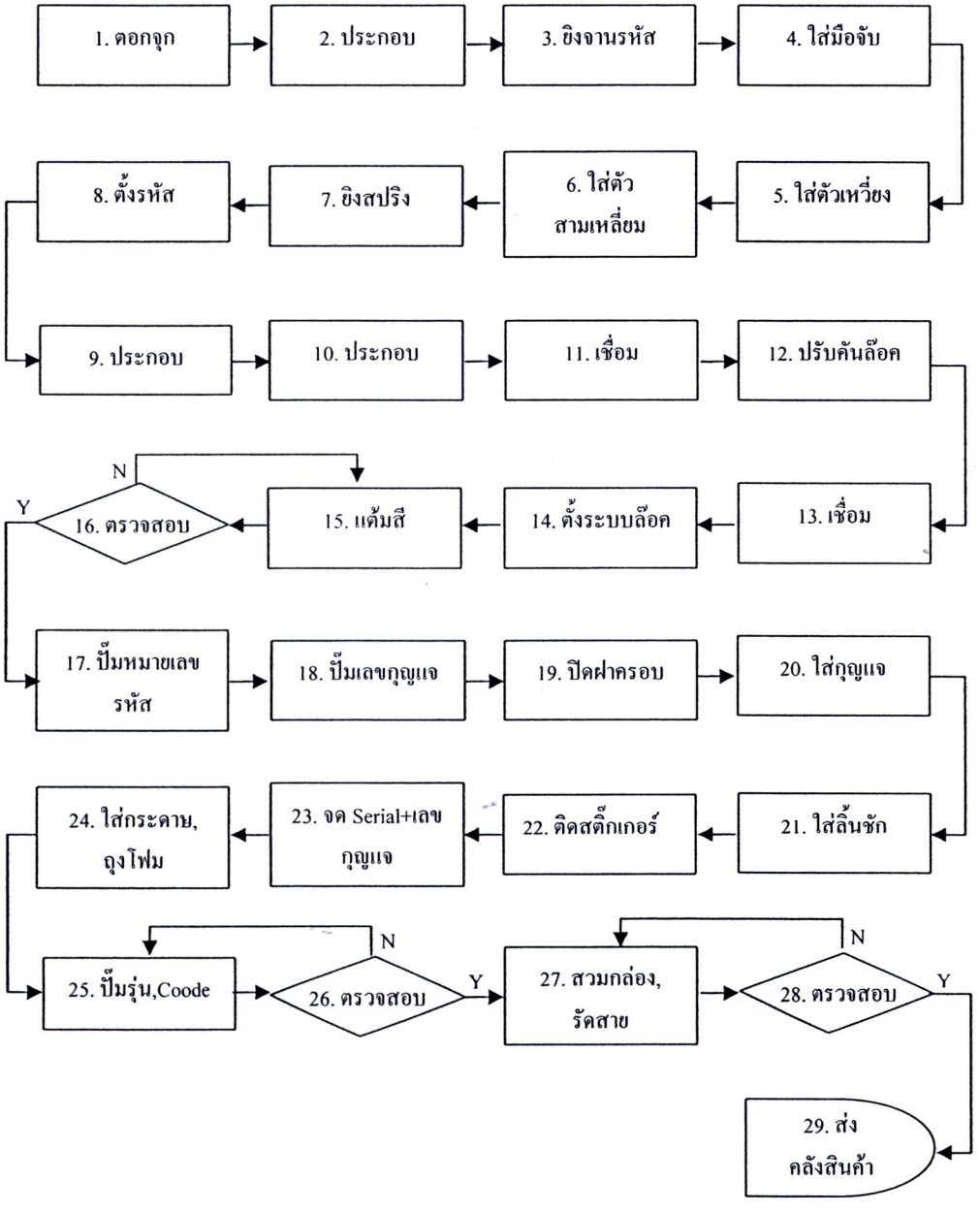

รูปที่ 4.19 แผนผังกระบวนการบรรจุภัณฑ์

4.3 ข้อมูลเวลานำในการผลิตและจำนวนงานระหว่างผลิตในการผลิตตู้นิรภัยในปัจจุบัน

จากการศึกษาข้อมูลเวลานำและงานระหว่างผลิตในกระบวนการผลิตตู้นิรภัยของโรงงานกรณีศึกษา ได้แยกพิจารณาเป็นหัวข้อดังนี้

4.3.1 เวลานำในการผลิตผลิตภัณฑ์ตัวอย่าง

เนื่องจากเป็นการผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้า ดังนั้นจำนวนการสั่งซื้อแต่ละครั้งจึงไม่เท่ากัน ดังนั้นในการศึกษาเวลานำในการผลิตผลิตภัณฑ์ตู้นิรภัย รุ่น SB30 ได้เก็บข้อมูลแต่ละรอบการผลิตเป็นจำนวน 20 รอบ นั่นคือเก็บข้อมูลเวลาที่งานอยู่ในกระบวนการโดยไม่รวมเวลาปรับตั้งเครื่องจักร แล้วนำข้อมูลมาทำการเฉลี่ยได้เป็นเวลานำเฉลี่ย (นาทีต่อตู้) จึงได้เวลานำในการผลิตรวมทั้งกระบวนการ และแยกเก็บข้อมูลเวลานำย่อยที่ใช้แต่ละกระบวนการ ทั้งนี้เพื่อวิเคราะห์ได้ง่ายขึ้นว่ามีความล่าช้าและใช้เวลานานที่กระบวนการใด โดยแบ่งเป็นเวลาที่เพิ่มมูลค่า (Value Added) คือเวลาในการทำงานที่เกิดการเพิ่มมูลค่าแก่ชิ้นงาน และเวลาที่ไม่เพิ่มมูลค่า (Non-Value Added) คือเวลาอื่นๆที่ไม่เป็นการเพิ่มมูลค่าแก่ชิ้นงาน ข้อมูลแสดงในภาคผนวก ข1-ข6 จากนั้นได้วิเคราะห์การกระจายตัวของข้อมูล ดังรูปที่ 4.20

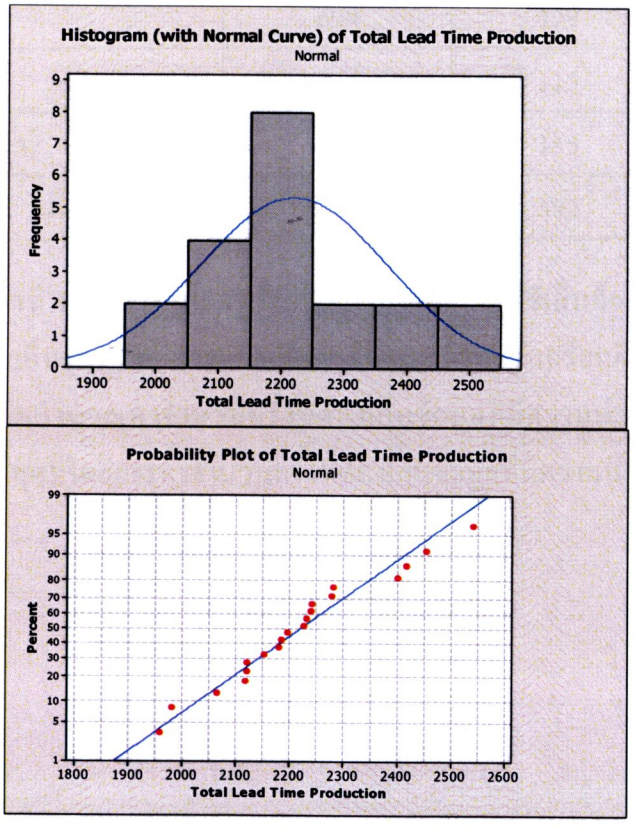

รูปที่ 4.20 กราฟแสดงลักษณะการกระจายตัวข้อมูลเวลานำรวม

จากรูปที่ 4.20 ผลจากกราฟวิเคราะห์การกระจายตัว (Histogram) ของข้อมูลเวลานำในการผลิตพบว่า ข้อมูลมีการกระจายตัวแบบปกติ (Normal Distribution) และจากกราฟวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูล (Probability plot) พบว่า ความแปรปรวนมีการกระจายตัวแบบเกาะเส้นกันเป็นปกติ ได้เวลานำรวมเฉลี่ยเป็น 2,220 นาที มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 149.6 นาที

จากนั้นหาจำนวนครั้งที่ต้องเก็บข้อมูลเพื่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลตามหลักการศึกษาการเคลื่อนไหวและเวลา จากข้อมูลในภาคผนวก ข1-ข6 สามารถสรุปค่าเฉลี่ยและพิสัยของเวลาแต่ละกระบวนการ ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ยและพิสัยของเวลานำในการผลิตตู้นิรภัย รุ่น SB30 แยกตามกระบวนการ

กระบวนการ	ค่าเฉลี่ย (นาที/ตู้)	ค่าพิสัย (นาที/ตู้)
1.เชื่อม	430	169
2.เทสารกันไฟ	360	166
3.เตรียมผิว	699	179
4.พ่นสี	314	115
5.บรรจุภัณฑ์	417	155
รวม	2,220	582

จากตารางที่ 4.1 พบว่าขั้นตอนที่มีค่าพิสัยมากที่สุดซึ่งใช้เป็นข้อมูลตัวแทนเพื่อหาจำนวนครั้งที่ต้องเก็บข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือคือ กระบวนการเตรียมผิว (ขั้นตอนที่มีค่าพิสัยมากที่สุด เมื่อคำนวณหาจำนวนครั้งที่ต้องเก็บข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือแล้วจะได้จำนวนครั้งมากที่สุด) โดยการหาจำนวนครั้งที่ต้องเก็บข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือใช้สูตรดังสมการ (4.1)

$$n = \left[\frac{\frac{k}{s}\sqrt{n'\sum_{i=1}^{n'} x_i^{\,2} - (\sum_{i=1}^{n'} x_i)^2}}{\sum_{i=1}^{n'} x_i} \right]^2 \qquad (4.1)$$

เมื่อ n = จำนวนครั้งที่ต้องเก็บข้อมูล

n' = จำนวนครั้งในการเก็บข้อมูลตัวอย่าง

k = ตัวประกอบของระดับความเชื่อมั่น

s = ค่าความคลาดเคลื่อน

โดยกำหนดให้ระดับความเชื่อมั่น 99% ($k = 3$) และค่าความคลาดเคลื่อน 5% ($s = 0.05$) และจากข้อมูลตัวอย่าง คำนวณค่า $\sum_{i=1}^{n'} x_i = 13{,}985$ และ $\sum_{i=1}^{n'} x_i^{\,2} = 9{,}829{,}720$ และเมื่อแทนค่าในสมการ (4.1) ได้จำนวนครั้งที่ต้องเก็บข้อมูลดังนี้

$$n = \left[\frac{\frac{3}{0.05}\sqrt{15(9{,}829{,}720) - (13{,}985)^2}}{13{,}985} \right]^2 = 15$$

ดังนั้นไม่ต้องเก็บข้อมูลเพิ่มเนื่องจากจำนวนข้อมูลในการเก็บข้อมูลเป็น 20 ครั้ง ซึ่งเพียงพอที่ระดับความน่าเชื่อมั่นที่ 99% และมีความคลาดเคลื่อน 5%

จากนั้นแยกเวลานำของแต่ละกระบวนการออกเป็นเวลาที่เพิ่มมูลค่า อาทิเช่น เวลาที่พนักงานใช้ในการเชื่อมประกอบชิ้นงาน, เวลาในการขัด โป๊ผิวงาน, เวลาในการประกอบวัตถุดิบเข้ากับชิ้นงาน เป็นต้น ส่วนเวลาที่ไม่เพิ่มมูลค่า อาทิเช่น เวลาที่ใช้ในการรอคอย, เวลาในการขนย้ายจากกระบวนการหนึ่งไปอีกกระบวนการหนึ่ง, เวลาในการตรวจสอบงานว่าเป็นไปตามาตรฐานหรือไม่ เป็นต้น และเวลาปรับตั้งเครื่องจักร อาทิเช่น เวลาในการปรับตั้งเครื่องเชื่อม, เวลาในการปรับตั้งเครื่องผสมสาร, เวลาในการจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการทำงาน เป็นต้น เพื่อหาจุดคอขวดของกระบวนการ ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 เวลานำรวม เวลาเพิ่มมูลค่า เวลาไม่เพิ่มมูลค่าและเวลาปรับตั้งเครื่องจักรของแต่ละกระบวนการ (ก่อนปรับปรุง)

กระบวนการ	เวลาเพิ่มมูลค่า (นาที/ตู้)	เวลาไม่เพิ่มมูลค่า (นาที/ตู้)	เวลาปรับตั้งเครื่องจักร (นาที)	เวลานำรวมของกระบวนการ (นาที/ครั้ง)	ร้อยละเวลานำแต่ละกระบวนการเทียบกับเวลานำรวมทุกกระบวนการ (ร้อยละ)
เชื่อม	32	378	20	430	19%
เทสารกันไฟ	42	303	15	360	16%
เตรียมผิว	45	649	5	699	31%
พ่นสี	57	237	20	314	14%
บรรจุภัณฑ์	78	329	10	417	19%
เวลานำรวม	254	1,890	70	2,220	100%

จากตารางที่ 4.2 พบว่า เวลานำรวมทั้งกระบวนการตั้งแต่กระบวนการเชื่อมถึงกระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์ คือ 2,220 นาที/ตู้ โดยแยกเป็นเวลาที่เพิ่มมูลค่าเฉลี่ย 254 นาที/ตู้, เวลาที่ไม่เพิ่มมูลค่าเฉลี่ย 1,890 นาที/ตู้, และเวลาปรับตั้งเครื่องจักร 70 นาที/ครั้ง เมื่อคิดเป็นสัดส่วนเทียบโดยเวลานำรวมกับเวลานำของแต่ละกระบวนการพบว่า กระบวนการเตรียมผิวใช้เวลานำเฉลี่ย 31%, รองลงมากระบวนการเชื่อมและบรรจุผลิตภัณฑ์คือ 19%, กระบวนการเทสารกันไฟ 16% และกระบวนการพ่นสีคือ 14% ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 สัดส่วนเวลาเพิ่มมูลค่า เวลาไม่เพิ่มมูลค่าและเวลาปรับตั้งเครื่องจักรคิดเป็นเปอร์เซ็นต์เมื่อเทียบกับเวลานำของแต่ละกระบวนการ (ก่อนปรับปรุง)

สัดส่วนเวลาคิดเป็นเปอร์เซ็นต์เทียบกับเวลานำของแต่ละกระบวนการ (ก่อนการปรับปรุง)				
กระบวนการ	เวลาเพิ่มมูลค่า	เวลาไม่เพิ่มมูลค่า	เวลาปรับตั้งเครื่องจักร	รวม
เชื่อม	7%	88%	5%	100%
เทสารกันไฟ	12%	84%	4%	100%
เตรียมผิว	6%	93%	1%	100%
พ่นสี	18%	76%	6%	100%
บรรจุผลิตภัณฑ์	19%	79%	2%	100%
เวลานำรวม	11%	85%	3%	100%

และจากตารางที่ 4.3 พบว่าเวลานำรวมทั้งสิ้นแยกเป็นเวลาที่เพิ่มมูลค่า 11%, เวลาไม่เพิ่มมูลค่า 85% และเวลาปรับตั้งเครื่องจักร 3% โดยพบว่าเวลาไม่เพิ่มมูลค่าแก่ชิ้นงานที่กระบวนการ

เตรียมผิวมากที่สุดคือ 93%, รองลงมากระบวนการเชื่อมคือ 88%, กระบวนการเทสารกันไฟคือ 84%, กระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์ 79% และกระบวนการพ่นสี 76% ตามลำดับ

จากตารางที่ 4.2 จะเห็นได้ว่ากระบวนการเตรียมผิวมีเวลานำในกระบวนการเทียบกับเวลานำรวมทุกกระบวนการสูงสุดถึง 31% และจากตารางที่ 4.3 จะเห็นได้ว่ากระบวนการเตรียมผิวมีเวลาที่ไม่เพิ่มมูลค่าแก่ชิ้นงานถึง 93% มีเวลาเพิ่มมูลค่าแค่ 6% ดังนั้นจึงเป็นข้อบ่งชี้ว่าเป็นกระบวนการที่ควรปรับปรุงก่อน และจากข้อมูลเวลาที่เพิ่มมูลค่าแก่ชิ้นงานมากที่สุดคือกระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์และพ่นสี เป็น 19% และ 18% ตามลำดับ จึงควรใช้เครื่องมือการศึกษางานและหลักการ ECRS เพื่อปรับปรุงกระบวนการต่อไป

และได้พิจารณาความแปรปรวนเวลานำในการผลิตตู้นิรภัย รุ่น SB30 โดยแยกเป็นกระบวนการตั้งแต่การเชื่อม เทสารกันไฟ เตรียมผิว พ่นสี และบรรจุผลิตภัณฑ์ ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าความแปรปรวนเวลานำในการผลิตตู้นิรภัยแยกกระบวนการ (ก่อนปรับปรุง)

กระบวนการ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (นาที)
เชื่อม	67
เทสารกันไฟ	54
เตรียมผิว	52
พ่นสี	30
บรรจุผลิตภัณฑ์	45
รวมทั้งกระบวนการ	150

จากตารางที่ 4.4 พบว่าค่าความแปรปรวนในกระบวนการผลิตตู้นิรภัย รุ่น SB30 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 150 นาที โดยกระบวนการเชื่อมเกิดความแปรปรวนสูงที่สุด รองลงมากระบวนการเทสารกันไฟ เตรียมผิว บรรจุผลิตภัณฑ์และพ่นสี มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 67, 54, 52, 45 และ 30 นาที ตามลำดับ

นอกจากนี้ได้เก็บข้อมูลจำนวนงานระหว่างผลิตที่ค้างผลิตแต่ละกระบวนการ เพื่อใช้เป็นอีกหนึ่งตัวชี้วัดที่บ่งบอกถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการได้

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ห้องสมุดงานวิจัย

4.3.2 จำนวนงานระหว่างผลิตในแต่ละกระบวนการ

จากการเก็บข้อมูลจำนวนงานระหว่างผลิตแต่ละกระบวนการพบว่า มีงานค้างระหว่างผลิตในปริมาณสูง แสดงดังรูปที่ 4.21 - 4.23 แสดงงานระหว่างผลิตค้างในสายการผลิตตู้ขนาดเล็ก, ตู้ขนาดกลาง และตู้ขนาดใหญ่ ตามลำดับ

รูปที่ 4.21 งานระหว่างผลิตค้างในสายการผลิตตู้ขนาดเล็ก

รูปที่ 4.22 งานระหว่างผลิตค้างในสายการผลิตตู้ขนาดกลาง

รูปที่ 4.23 งานระหว่างผลิตค้างในสายการผลิตตู้ขนาดใหญ่

ในการเก็บข้อมูลได้เก็บข้อมูลผลผลิตการรับเข้า เบิกออกทั้งกระบวนการ ตั้งแต่กระบวนการเชื่อม เทสารกันไฟ เตรียมผิว พ่นสีและการบรรจุผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลงานระหว่างผลิตที่ค้างทุกกระบวนการเป็นประจำทุกวัน โดยข้อมูลแสดงในภาคผนวก ค1-ค5 จากนั้นทำการเฉลี่ยข้อมูลจำนวนตู้ที่ค้างผลิตทุกสิ้นเดือน เป็นระยะเวลารวมทั้งสิ้น 7 เดือน ตั้งแต่เดือนเมษายน ถึงเดือนตุลาคม 2553 ทำให้ได้ข้อมูลเฉลี่ยจำนวนงานระหว่างผลิตที่ค้างผลิตแต่ละกระบวนการ ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 สรุปข้อมูลจำนวนงานระหว่างผลิตเฉลี่ยแยกตามกระบวนการ (ก่อนปรับปรุง)

งานระหว่างผลิตในแต่ละกระบวนการผลิตตู้นิรภัย รุ่น SB30 (หน่วย : ตู้/วัน)						
เดือน	เชื่อม	เทสารกันไฟ	เตรียมผิว	พ่นสี	บรรจุภัณฑ์	รวมทั้งกระบวนการ
เมษายน	18	20	36	10	10	93
พฤษภาคม	18	21	38	12	13	103
มิถุนายน	17	24	39	11	11	102
กรกฎาคม	15	28	42	13	12	111
สิงหาคม	17	17	46	12	10	102
กันยายน	18	21	44	11	14	108
ตุลาคม	18	21	38	14	11	102
เฉลี่ย	17	22	40	12	11	103

จากตารางที่ 4.5 ข้อมูลจำนวนงานระหว่างผลิตเฉลี่ยของแต่ละกระบวนการ 7 เดือนตั้งแต่เดือนเมษายนถึงตุลาคม 2553 พบว่ากระบวนการที่มีจำนวนงานระหว่างผลิตมากที่สุดคือกระบวนการเตรียมผิว คือ 40 ตู้/วัน, รองลงมาคือกระบวนการเทสารกันไฟ 22 ตู้/วัน, กระบวนการเชื่อม 17 ตู้/วัน, กระบวนการพ่นสี 12 ตู้/วัน, กระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์ 11 ตู้/วัน ตามลำดับ โดยเฉลี่ยแล้วทั้งกระบวนการในการผลิตตู้นิรภัย รุ่น SB30 ตั้งแต่กระบวนการเชื่อมถึงบรรจุผลิตภัณฑ์มีจำนวนงานระหว่างผลิตเฉลี่ยทั้งสิ้น 103 ตู้/วัน

โดยได้เทียบสัดส่วนจำนวนงานระหว่างผลิตในกระบวนการหน่วยเชื่อม เทสารกันไฟ เตรียมผิว พ่นสี และบรรจุผลิตภัณฑ์กับงานระหว่างผลิตรวมทั้งกระบวนการเป็นร้อยละ ได้ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบจำนวนงานระหว่างผลิตในแต่ละกระบวนการกับงานระหว่างผลิตรวมทั้งกระบวนการเป็นร้อยละ (ก่อนปรับปรุง)

สัดส่วนจำนวนงานระหว่างผลิตเทียบเป็นร้อยละ (ก่อนการปรับปรุง)		
หน่วยงาน	จำนวนงานระหว่างผลิตเฉลี่ย (ตู้/วัน)	สัดส่วนร้อยละ
เชื่อม	17	17%
เทสารกันไฟ	22	21%
เตรียมผิว	40	39%
พ่นสี	12	12%
บรรจุภัณฑ์	11	11%
รวม	103	100%

จากตารางที่ 4.6 พบว่าที่กระบวนการเตรียมผิวมี WIP มากที่สุดคือ 39%, รองลงมาคือกระบวนการเทสารกันไฟ 21%, กระบวนการเชื่อม 17%, กระบวนการพ่นสี 12% และกระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์ 11% ตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อบ่งชี้ได้ว่ากระบวนการเตรียมผิวจึงเป็นจุดคอขวดของกระบวนการ เนื่องจากพบงานระหว่างผลิตมากที่สุด

จากนั้นในขั้นตอนต่อไปได้นำข้อมูลเวลานำในการผลิตและจำนวนงานระหว่างผลิตแต่ละกระบวนการมาสร้างแผนภาพสายธารแห่งคุณค่าสถานะปัจจุบัน ซึ่งช่วยให้เห็นแผนภาพการไหลของวัสดุและการไหลของข้อมูลสารสนเทศในการผลิตทั้งหมด มองเห็นส่วนที่เป็นปัญหาและแหล่ง

ที่ทำให้เกิดความสูญเปล่า และมองเห็นคอขวดและสินค้าระหว่างผลิตในการผลิตตู้นิรภัย รุ่น SB30 ได้ดีขึ้น

4.4 แผนภาพสายธารแห่งคุณค่าสถานะปัจจุบัน

จากข้อมูลต่างๆที่ได้ศึกษาและเก็บรวบรวมมาทั้งหมด นำมาเขียนลงในแผนภาพสายธารแห่งคุณค่าสถานะปัจจุบัน โดยมีข้อมูลหลักคือ จำนวนงานระหว่างผลิต เวลานำรวม เวลาที่เพิ่มมูลค่า เวลาที่ไม่เพิ่มมูลค่า เวลาปรับตั้งเครื่องจักรแต่ละกระบวนการ ดังแสดงในตารางที่ 4.7 ซึ่งจะเห็นภาพรวมทั้งระบบ ทราบทิศทางการไหลของข้อมูลสารสนเทศและวัตถุดิบ จำนวนงานระหว่างผลิตที่ค้างแต่ละกระบวนการ และเวลาที่ใช้แต่ละกระบวนการ ได้ดังรูปที่ 4.24

ตารางที่ 4.7 สรุปข้อมูลที่ได้แสดงในสายธารแห่งคุณค่าสถานะปัจจุบัน

กระบวนการผลิตตู้นิรภัย รุ่น SB30					
กระบวนการ	งานระหว่างผลิต (ตู้/วัน)	เวลานำรวม (นาที/ตู้)	เวลาเพิ่มมูลค่า (นาที/ตู้)	เวลาไม่เพิ่มมูลค่า (นาที/ตู้)	เวลาปรับตั้งเครื่องจักร(นาที)
เชื่อม	17	430	32	378	20
เทสารกันไฟ	22	360	42	303	15
เตรียมผิว	40	699	45	649	5
พ่นสี	12	314	57	237	20
บรรจุผลิตภัณฑ์	11	417	78	329	10
รวม	103	2,220	254	1,896	70

โดยมีคำอธิบายดังนี้

- จำนวนแบต (Batch size) คือจำนวนชิ้นงานที่ผ่านแต่ละกระบวนการ
- เวลานำ (Lead Time, LT) คือเวลานำที่ใช้ในการผลิตแต่ละกระบวนการ
- เวลาปรับตั้งเครื่องจักร (Set up Time, SUT) คือเวลาในการปรับตั้งเครื่องจักร
- เวลานำรวม (Total Lead Time, TLT) คือเวลานำรวมทั้งกระบวนการในการผลิต โดยมีเวลาเพิ่มมูลค่า เวลาไม่เพิ่มมูลค่าและเวลาปรับตั้งเครื่องจักร
- รอบเวลารวม (Total Cycle Time, TCT) คือเวลาที่ใช้ในการทำงานหรือเวลาที่เพิ่มมูลค่ารวมทั้งกระบวนการ

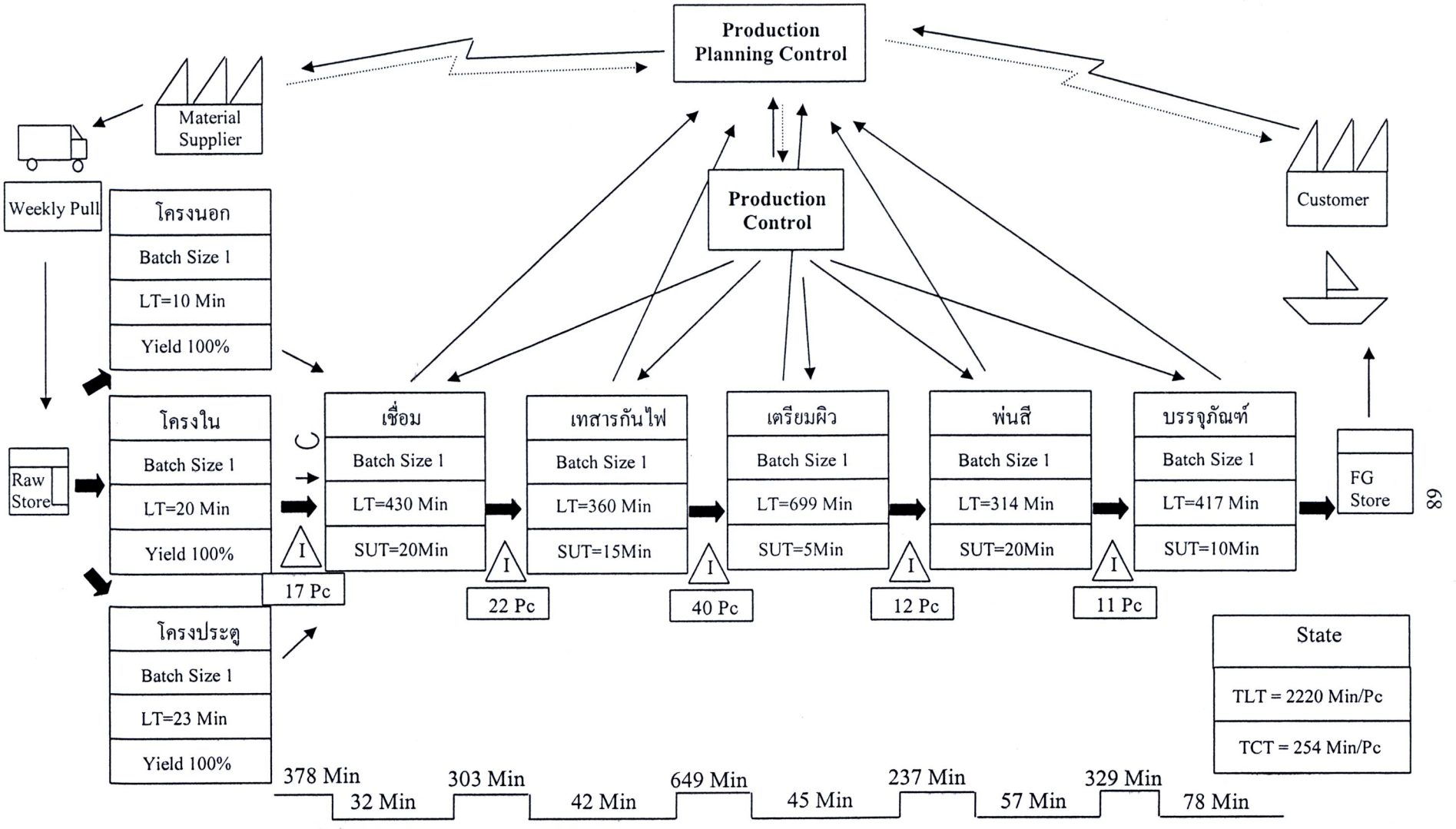

ดังรูปที่ 4.24 แผนภาพสายธารแห่งคุณค่าสถานะปัจจุบันของกระบวนการผลิตตู้นิรภัย รุ่น SB30

จากรูปที่ 4.24 แผนภาพสายธารแห่งคุณค่าสถานะปัจจุบันของกระบวนการผลิตตู้นิรภัย รุ่น SB30 จะเห็นว่าเวลานำรวมจากกระบวนการเชื่อม เทสารกันไฟ เตรียมผิว พ่นสีและการบรรจุผลิตภัณฑ์เฉลี่ยสูงถึง 2,220 นาที/ตู้ โดยเกิดการรอคอยที่กระบวนการการเตรียมผิว เชื่อม บรรจุผลิตภัณฑ์ เทสารกันไฟและการพ่นสีมากที่สุดตามลำดับ มีจำนวนงานระหว่างผลิตทั้งกระบวนการเฉลี่ยสูงถึง 103 ตู้/วัน โดยพบที่กระบวนการเตรียมผิว เทสารกันไฟ เชื่อม พ่นสีและการบรรจุผลิตภัณฑ์มากที่สุดตามลำดับ และมีกระบวนการเตรียมผิวเป็นจุดคอขวดของกระบวนการ

4.5 การวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา

จากนั้นได้ปรึกษาทีมงานเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาต่างๆที่เกิดในกระบวนการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.5.1 การระดมความคิดในทีมงาน

เนื่องจากเป็นโครงการนำร่อง ที่ได้ศึกษาเฉพาะผลิตภัณฑ์ประเภทตู้นิรภัย รุ่น SB30 ดังนั้นเพื่อให้เกิดความมีส่วนร่วมและเรียนรู้ในการคิดวิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน อีกทั้งทำให้ค้นหาปัญหาและหาทางแก้ไขได้อย่างแท้จริงและถูกต้อง จึงได้ประชุมทีมงานและผู้เกี่ยวข้องทำการระดมความคิด (Brainstorming) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุและปัจจัยที่มีผลทำให้เวลานำในการผลิตนานและจำนวนงานระหว่างผลิตมาก ดังรูปที่ 4.25 แสดงการร่วมระดมความคิดในทีมงาน

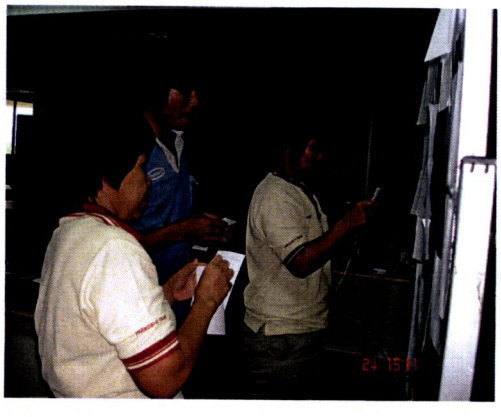

รูปที่ 4.25 การร่วมระดมความคิดในทีมงาน

จากการระดมความคิดในทีมงานเพื่อหาสาเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อหัวข้อปัญหา โดยแยกตามกระบวนการ แล้วนำข้อมูลที่ได้ คัดแยกเป็นหมวดหมู่ออกเป็นคน เครื่องจักร วิธีการ วัตถุดิบ โดยใช้แผนผังก้างปลา ดังแสดงในหัวข้อต่อไป

4.5.2 แผนผังก้างปลาแสดงการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา

จากการระดมความคิดร่วมกับฝ่ายผลิตและฝ่ายควบคุมคุณภาพ เพื่อแจกแจงสาเหตุหัวข้อปัญหาแต่ละกระบวนการ โดยแยกเป็นลักษณะปัญหาได้ดังต่อไปนี้

4.5.2.1 ปัญหาเวลาไม่เพิ่มมูลค่านาน โดยมีเวลาที่ไม่เพิ่มมูลค่าแก่ชิ้นงานในกระบวนการนานในกระบวนการเตรียมผิว เชื่อม เทสารกันไฟ บรรจุผลิตภัณฑ์และพ่นสีตามลำดับ จึงใช้แผนผังก้างปลาจำแนกสาเหตุปัญหาดังรูปที่ 4.26-4.30

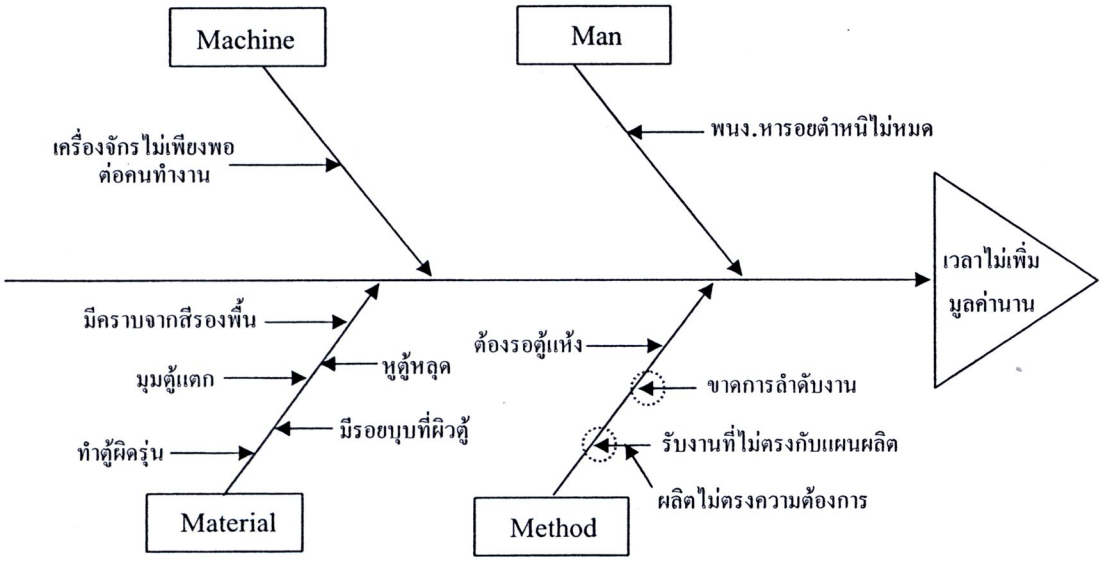

รูปที่ 4.26 แผนผังก้างปลาแสดงสาเหตุเวลาไม่เพิ่มมูลค่านานในกระบวนการเตรียมผิว

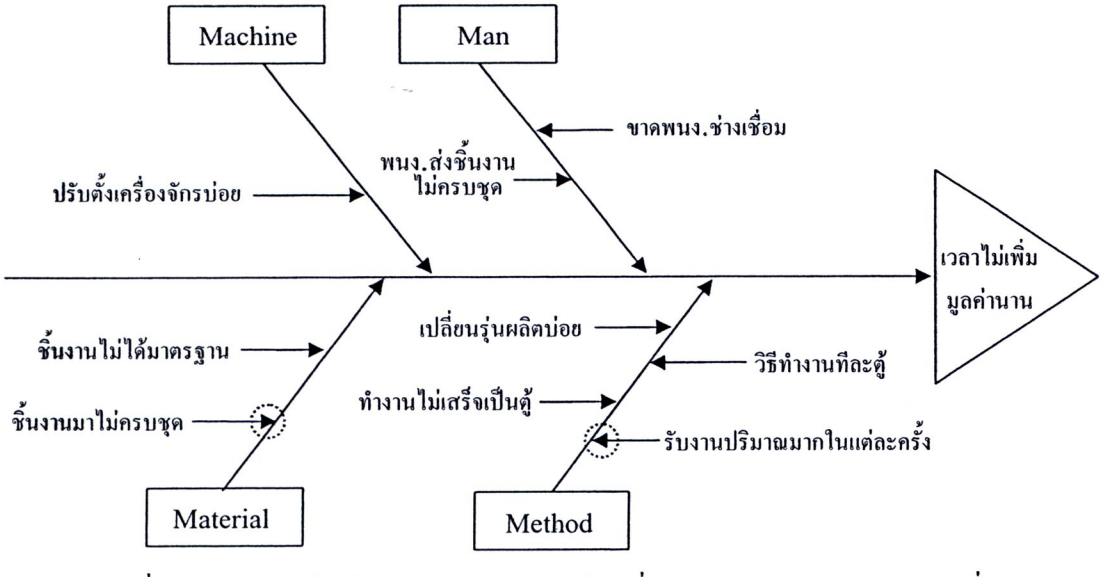

รูปที่ 4.27 แผนผังก้างปลาแสดงสาเหตุเวลาไม่เพิ่มมูลค่านานในกระบวนการเชื่อม

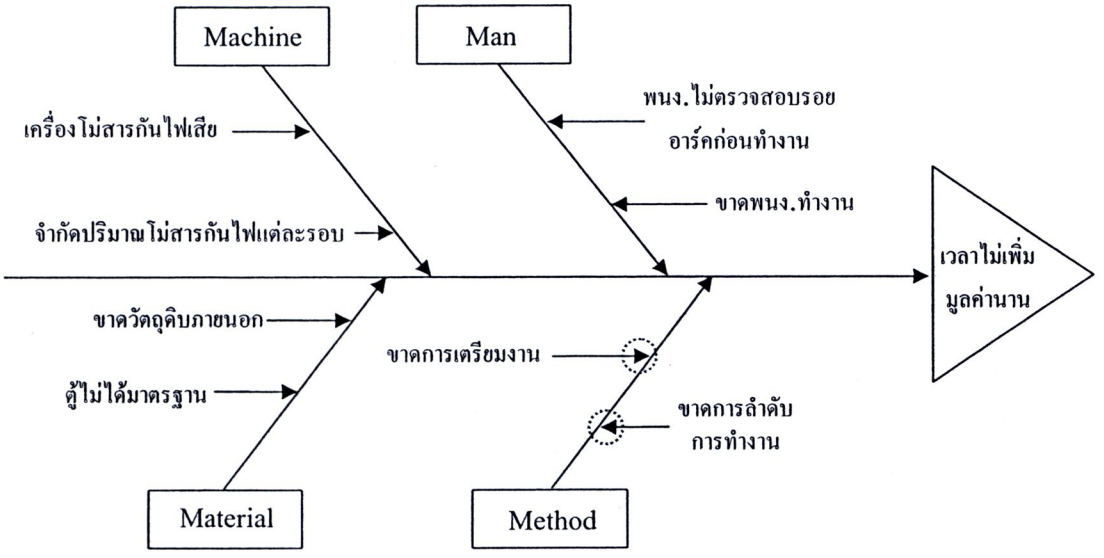

รูปที่ 4.28 แผนผังก้างปลาแสดงสาเหตุเวลาไม่เพิ่มมูลค่างานในกระบวนการเทสารกันไฟ

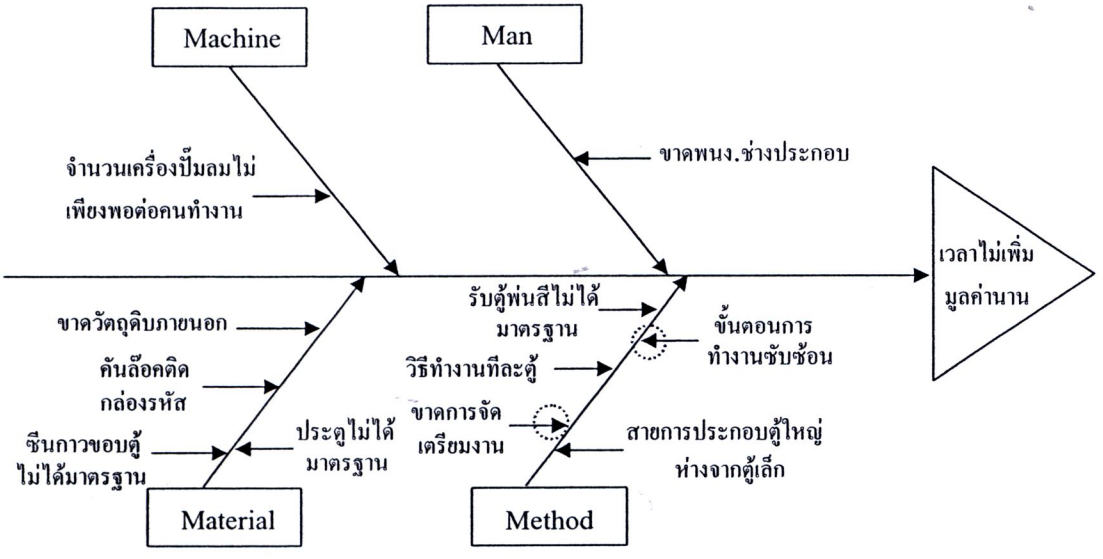

รูปที่ 4.29 แผนผังก้างปลาแสดงสาเหตุเวลาไม่เพิ่มมูลค่างานในกระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์

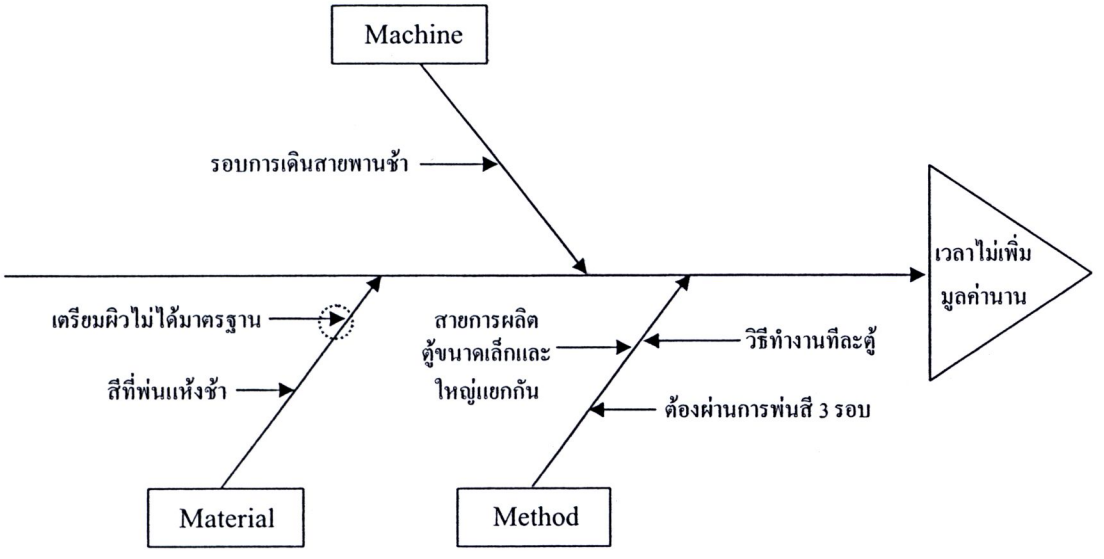

รูปที่ 4.30 แผนผังก้างปลาแสดงสาเหตุเวลาไม่เพิ่มมูลค่านานในกระบวนการพ่นสี

4.5.2.2 ปัญหาความแปรปรวนเวลานำสูง โดยพบว่ากระบวนการเชื่อมเกิดความแปรปรวนเวลานำสูงกว่ากระบวนการอื่นๆ จึงใช้แผนผังก้างปลาจำแนกสาเหตุปัญหาดังรูปที่ 4.31

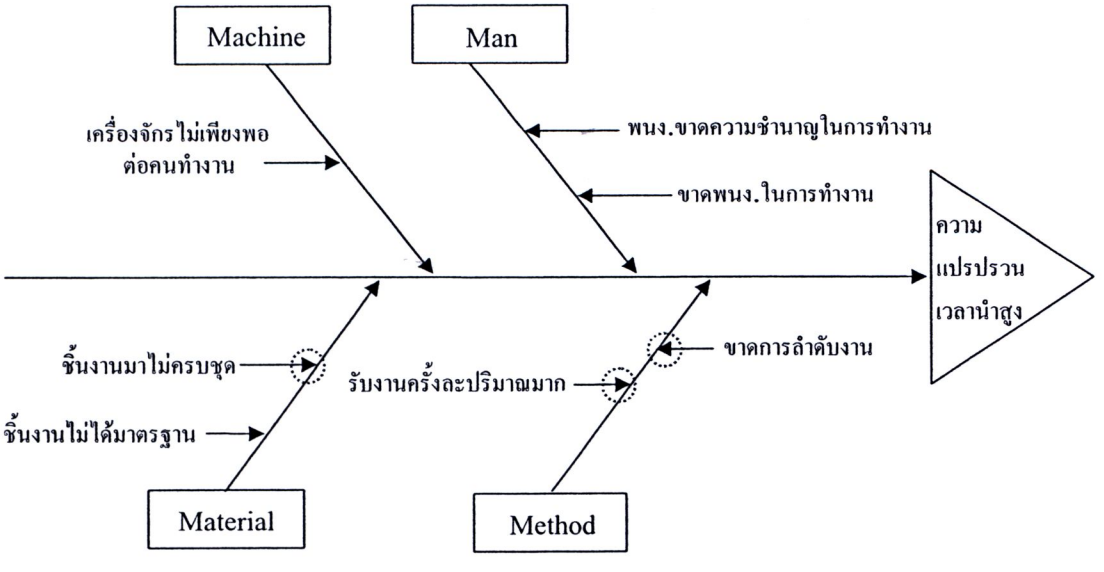

รูปที่ 4.31 แผนผังก้างปลาแสดงสาเหตุความแปรปรวนเวลานำสูงในกระบวนการเชื่อม

4.5.2.3 ปัญหาจำนวนงานระหว่างผลิตสูง โดยพบจำนวนงานระหว่างผลิตในกระบวนการเตรียมผิวและเป็นจุดคอขวดมากที่สุด รองลงมากระบวนการเทสารกันไฟ กระบวนการเชื่อม กระบวนการพ่นสีและกระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์ ตามลำดับ จึงใช้แผนผังก้างปลาจำแนกสาเหตุปัญหาดังรูปที่ 4.32-4.34

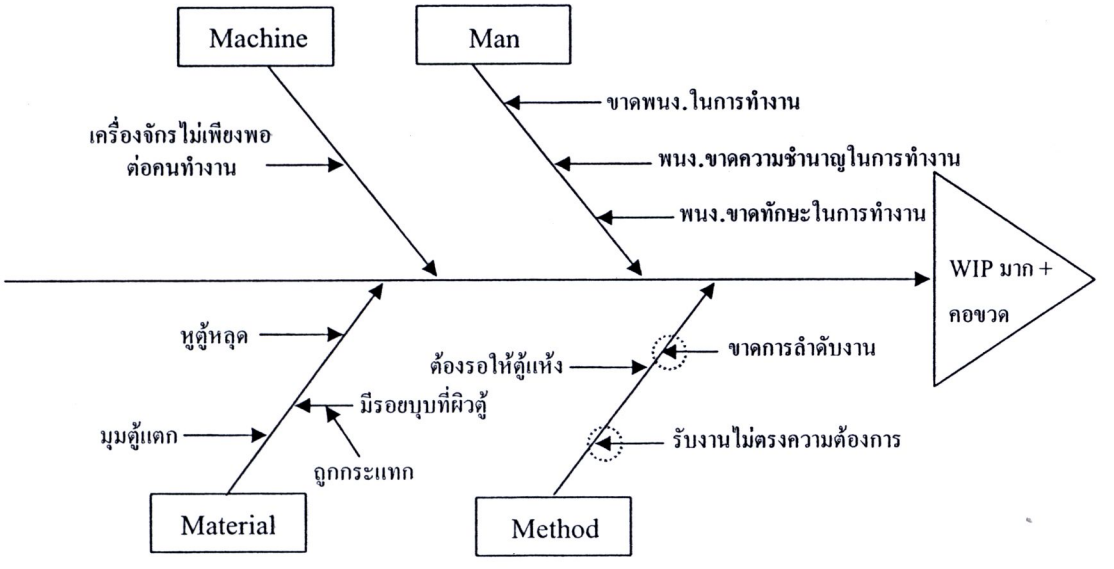

รูปที่ 4.32 แผนผังก้างปลาแสดงสาเหตุงานระหว่างผลิตมากและคอขวดในกระบวนการเตรียมผิว

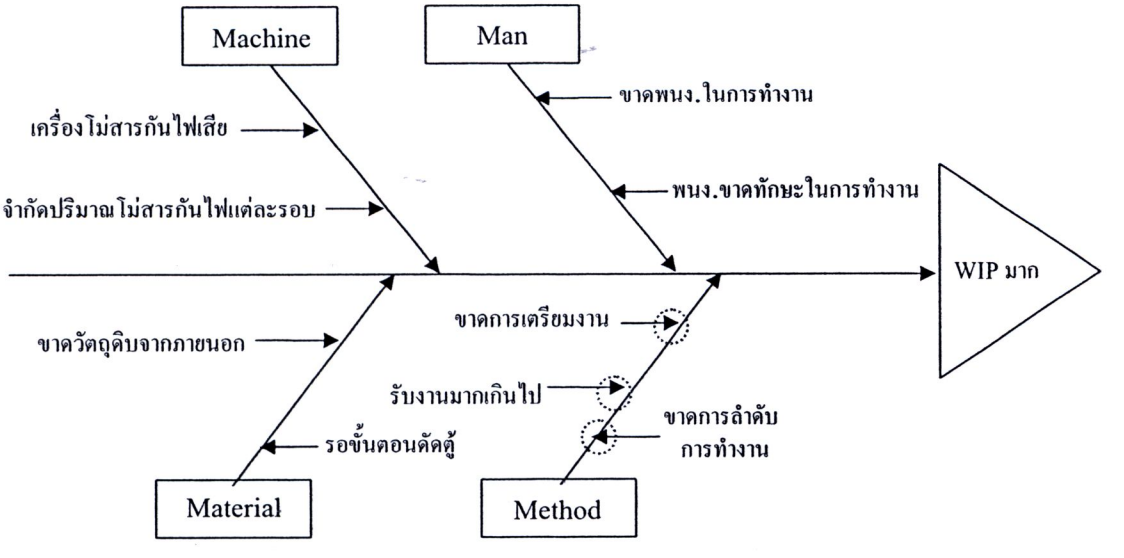

รูปที่ 4.33 แผนผังก้างปลาแสดงสาเหตุงานระหว่างผลิตมากในกระบวนการเทสารกันไฟ

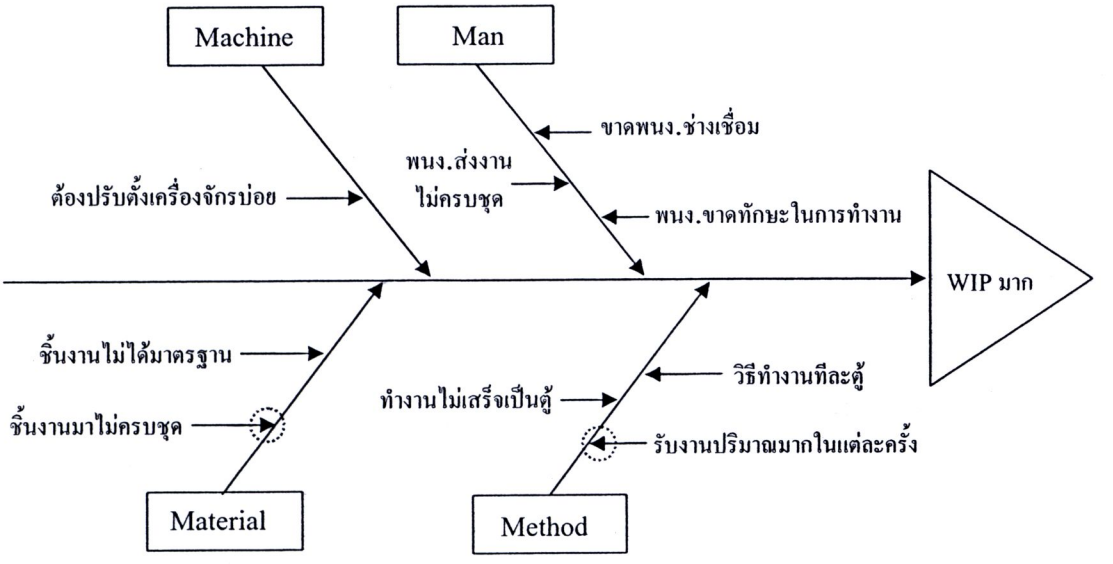

รูปที่ 4.34 แผนผังก้างปลาแสดงสาเหตุงานระหว่างผลิตมากในกระบวนการเชื่อม

4.5.2.4 ปัญหาเวลาเพิ่มมูลค่านาน ซึ่งพบว่ากระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์และกระบวนการพ่นสี เป็นกระบวนการที่มีเวลาที่เพิ่มมูลค่าแก่ชิ้นงานมากที่สุด แต่จากการศึกษาพบว่ากระบวนการพ่นสีเป็นสายการผลิตที่มีลักษณะสายพานเดินเครื่องจักรอัตโนมัติ ซึ่งยากต่อการจะปรับเปลี่ยนความเร็วของสายพานดังกล่าว อันจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการพ่นสีชิ้นงานได้ ดังนั้นแล้วงานวิจัยนี้จึงพิจารณาเฉพาะที่กระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์ แสดงดังแผนผังก้างปลาจำแนกสาเหตุปัญหา ดังรูปที่ 4.35

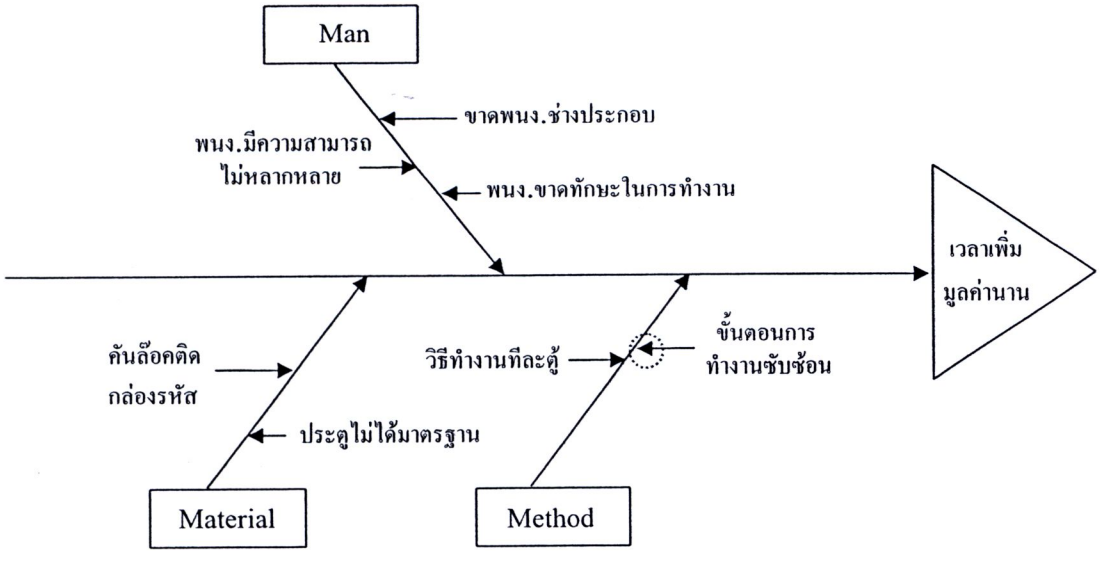

รูปที่ 4.35 แผนผังก้างปลาแสดงสาเหตุเวลาเพิ่มมูลค่านานในกระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์

4.5.3 ผลการประเมินเพื่อคัดเลือกสาเหตุหรือปัจจัยที่สำคัญของการเกิดปัญหา

จากการระดมความคิดเพื่อแจกแจงสาเหตุ ผลกระทบของปัญหาโดยใช้แผนผังก้างปลาในรูปที่ 4.26 - 4.35 ผู้วิจัยได้นำมาทำการประเมินเพื่อคัดเลือกสาเหตุหรือปัจจัยที่สำคัญมาทำการศึกษาโดยให้พนักงานฝ่ายผลิตและผู้เกี่ยวข้อง ทำการประเมินโดยใช้เกณฑ์ตามตารางที่ 3.1 และผลการประเมินดังกล่าวแสดงตามภาคผนวก ง1-ง10 สามารถสรุปสาเหตุสำคัญที่ยังไม่ได้รับการแก้ปัญหาหรือปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหา โดยทำเครื่องหมายวางกลมที่หัวข้อปัญหาแผนผังก้างปลา จากนั้นสรุปผลการประเมินและแนวทางการแก้ปัญหา ที่เป็นสาเหตุ ผลกระทบของปัญหาที่ทำให้เวลาที่ไม่เพิ่มมูลค่าแก่ชิ้นงานในกระบวนการต่างๆรวมถึงเครื่องมือที่จะใช้ในการแก้ไขปัญหาได้ แยกเป็นสรุปผลการประเมินและแนวทางการแก้ไขปัญหาเวลาเวลาที่ไม่เพิ่มมูลค่านาน ปัญหาความแปรปรวนเวลานำสูง ปัญหาจำนวนงานระหว่างผลิตมากและคอขวดกระบวนการ ปัญหาเวลาเพิ่มมูลค่านาน ตามตารางที่ 4.8 - 4.11 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 สรุปสาเหตุ ผลกระทบและเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาเวลาไม่เพิ่มมูลค่านาน

กระบวนการ	สาเหตุของปัญหา	ผลกระทบที่เกิด	เครื่องมือแก้ไข
เตรียมผิว	วิธีการ -รับงานไม่ตรงกับแผนผลิต -ขาดการลำดับงาน	เกิดคอขวดและทำให้เกิดการรอคอย เกิดความแปรปรวนในกระบวนการ	KANBAN
เชื่อม	วัสดุ -ชิ้นงานมาไม่ครบชุด วิธีการ -รับงานปริมาณมากในแต่ละครั้ง	รออะไหล่ให้ครบจึงจะเชื่อมโครงตู้ได้ เกิดการรอคอยนานและความแปรปรวนสูง	KANBAN Small Lot size
เทสารกันไฟ	วิธีการ -ขาดการลำดับการทำงาน -ขาดการเตรียมงาน	เกิดความแปรปรวนในกระบวนการ เกิดการรอคอยในการกระบวนการ	KANBAN
บรรจุผลิตภัณฑ์	วิธีการ -ขั้นตอนงานซับซ้อน -ขาดการจัดเตรียมงาน	ทำให้ทำงานลำบาก ใช้เวลานาน เกิดการรอคอยในการกระบวนการ	Work study KANBAN
พ่นสี	วัสดุ -เตรียมผิวไม่ได้มาตรฐาน	เกิดการ Rework	อบรมพนักงาน

ตารางที่ 4.9 สรุปสาเหตุ ผลกระทบและเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาความแปรปรวนเวลานำสูง

กระบวนการ	สาเหตุของปัญหา	ผลกระทบที่เกิด	เครื่องมือแก้ไข
เชื่อม	วัสดุ ชิ้นงานมาไม่ครบ	ทำให้ต้องเปลี่ยนลำดับการทำงาน	KANBAN
	วิธีการ ขาดการลำดับงาน	เกิดความแปรปรวนสูง	KANBAN
	รับงานแต่ละครั้งปริมาณมาก	เกิดความแปรปรวนสูง	Small Lot size

ตารางที่ 4.10 สรุปสาเหตุ ผลกระทบและเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาจำนวนงานระหว่างผลิตมากและคอขวดกระบวนการ

กระบวนการ	สาเหตุของปัญหา	ผลกระทบที่เกิด	เครื่องมือแก้ไข
เตรียมผิว	วิธีการ ขาดการลำดับการทำงาน	เกิดความแปรปรวนในกระบวนการ	KANBAN
	รับงานไม่ตรงกับความต้องการ	เกิดปัญหา WIP จม	
เทสารกันไฟ	วิธีการ ขาดการลำดับรายการทำงาน	เกิดความแปรปรวนในกระบวนการ	KANBAN
	รับงานมากเกินไป	เกิดงานรอคอยในกระบวนการ	
	ขาดการเตรียมงาน	ทำให้เกิดการรอคอยเพื่อเตรียมงาน	
เชื่อม	วัสดุ ชิ้นงานมาไม่ครบชุด	รอจัดอะไหล่ให้ครบจึงทำงานได้	KANBAN
	วิธีการ รับงานปริมาณมากในแต่ละครั้ง	เกิด WIP มากและความแปรปรวนสูง	Small Lot size

ตารางที่ 4.11 สรุปสาเหตุ ผลกระทบและเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาเวลาเพิ่มมูลค่านาน

กระบวนการ	สาเหตุของปัญหา	ผลกระทบที่เกิด	เครื่องมือแก้ไข
บรรจุผลิตภัณฑ์	วิธีการ ขั้นตอนทำงานซับซ้อน	ทำให้ทำงานยาก ใช้เวลาทำงานนาน	ECRS
	ขาดการจัดเตรียมงาน	เกิดการรอคอยในการกระบวนการ	KANBAN

จากการวิเคราะห์ปัญหาและหาสาเหตุต่างๆ ตามตารางที่ 4.8-4.11 สรุปวิธีการในการแก้ไขปรับปรุงแยกตามหัวข้อปัญหา ได้ตามตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 เครื่องมือในการแก้ไขปัญหาแยกตามหัวข้อปัญหา

หัวข้อปัญหา	เครื่องมือลีนที่ใช้ในการแก้ไขปัญหา				
	Work study	ECRS	Kanban	Small lot size	Visual control
ลดเวลานำเฉลี่ยในการผลิต					
- เวลาไม่เพิ่มมูลค่า		/	/	/	
- เวลาปรับตั้งเครื่องจักร		/			
- เวลาเพิ่มมูลค่า	/	/			
ลดความแปรปรวนของเวลานำในการผลิต			/	/	
ลดงานระหว่างผลิตและคอขวดกระบวนการ			/	/	
อื่นๆ					/

4.6 แผนภาพสายธารแห่งคุณค่าสถานะอนาคต

หลังจากทราบสาเหตุของปัญหาจึงคิดแนวทางแก้ไขปัญหาแต่ละหัวข้อปัญหาคือ ปัญหาเวลานำในการผลิตนาน ปัญหาจำนวนงานระหว่างผลิตสูงและปัญหาเวลาเพิ่มมูลค่านาน โดยเลือกเครื่องมือ จากนั้นได้เขียนแผนภาพสายธารแห่งคุณค่าสถานะอนาคต ซึ่งกำหนดเครื่องมือของลีนและวิธีการปรับปรุงที่จะช่วยให้มั่นใจได้ว่าสามารถผลิตได้ตามเวลาและคุณภาพที่กำหนด แผนภาพสายธารแห่งคุณค่าสถานะอนาคตจะแสดงให้เห็นว่าเครื่องมือเหล่านี้ถูกนำไปใช้ที่ใดบ้าง

การวางแผนการเขียนแผนภาพสถานะอนาคตเป็นการบ่งชี้โอกาสเพื่อจะได้ออกแบบสายธารแห่งคุณค่าที่ปราศจากความสูญเปล่าและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยขั้นตอนการออกแบบการผลิตแบบลีนในกระบวนการผลิตตู้นิรภัย รุ่น SB30 มีดังนี้

1. กำหนดวิธีควบคุมการผลิตต้นทาง เป็นการกำหนดวิธีการควบคุมการไหลของการผลิต โดยประยุกต์ใช้ระบบคัมบังในการสั่งผลิต
2. กำหนดวิธีการปรับปรุงในการนำไปใช้ ประกอบด้วยวิธีการและเครื่องมือที่ใช้เพื่อปรับปรุงการไหล โดยใช้การลดขนาดการขนส่งงานระหว่างกระบวนการ การควบคุมด้วยสายตา

จากขั้นตอนการออกแบบการผลิตแบบลีนในกระบวนการผลิตตู้นิรภัย รุ่น SB30 ได้ตามรูปที่ 4.36

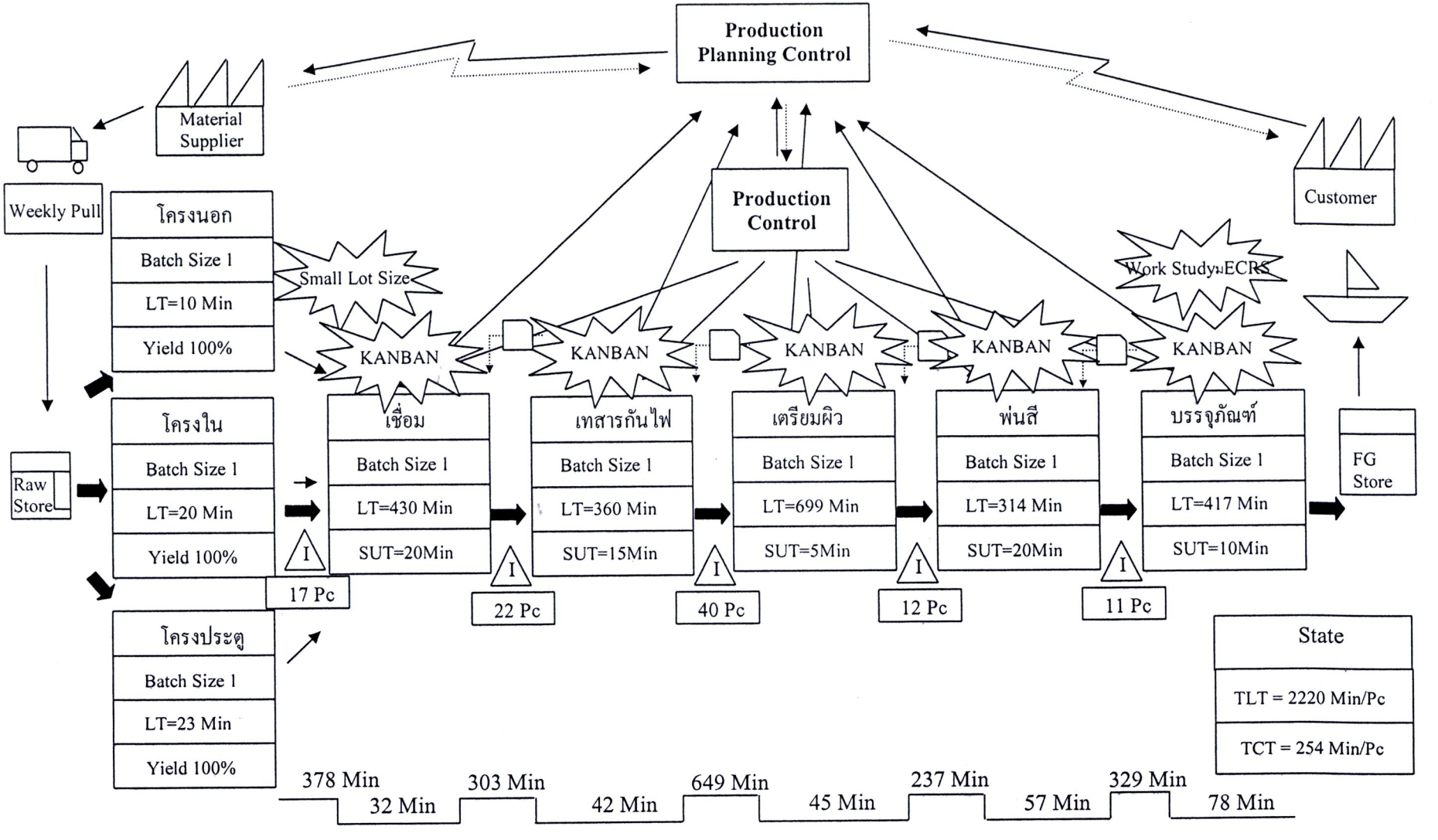

ดังรูปที่ 4.36 แผนภาพสายธารแห่งคุณค่าสถานะอนาคตของกระบวนการผลิตตู้นิรภัย รุ่น SB30

4.7 การดำเนินการแก้ไขปัญหา

หลังจากการวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาสาเหตุที่ทำให้เวลานำในการผลิตนาน ความแปรปรวนของเวลานำสูงและจำนวนงานระหว่างผลิตมาก ได้ประยุกต์ใช้เครื่องมือตามแนวคิดการผลิตแบบลีน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.7.1 การลดความแปรปรวนและค่าเฉลี่ยของเวลานำในการผลิต เครื่องมือลีนที่นำมาใช้แก้ไขปัญหาเวลานำสูงมีดังนี้

1. การประยุกต์ใช้ระบบคัมบัง ได้นำระบบคัมบังมาประยุกต์ใช้โดยจะผลิตเฉพาะรายการจำนวน และตามเวลาที่ต้องการ โดยกำหนดเวลานำในการสั่งซื้อจนถึงการรับงานระหว่างหน่วยงานอยู่ที่ 3 วัน ซึ่งทั้งนี้จากข้อมูลในอดีตพบว่า รายการสินค้าที่สั่งผลิตมีเวลานำแต่ละรายการไม่เกิน 2 วันรวมกับระยะเวลาที่ปลอดภัย แล้วเฉลี่ยจึงกำหนดที่ 3 วัน โดยกำหนดให้เรียกล่วงหน้าเป็นเวลา 3 วันจากวันส่งของ ทั้งนี้รอบเวลาที่กำหนดดังกล่าวมาจากการข้อมูลในอดีตคือ

รอบเวลาในการเรียกคัมบัง = เวลาทำงาน+ เวลาเผื่อปลอดภัย (4.2)

จากรอบเวลาดังกล่าวพบว่า เป็นรอบเวลาที่เหมาะสมโดยไม่เกิดปัญหาในการจัดเตรียมงานของกระบวนการที่ถูกเรียกงาน ซึ่งกำหนดให้ตรวจสอบจากสินค้าที่ค้างระหว่างผลิตก่อนเสมอ เนื่องจากข้อมูลก่อนการปรับปรุงพบว่า มีจำนวนงานระหว่างผลิตค้างกระบวนการในปริมาณสูง ทั้งนี้เพื่อทำให้สามารถลดจำนวนงานระหว่างผลิตดังกล่าว โดยการดึงมาใช้ผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูปตามลูกค้าต้องการได้

การใช้คัมบัง จำเป็นต้องจัดเตรียมพื้นฐาน 3 ข้อ ได้แก่

1. การเฉลี่ยงานการผลิตของชนิดและปริมาณของการผลิต
2. ผังการจัดวางของขั้นตอนการผลิต
3. กำหนดงานตามมาตรฐาน

ขั้นตอนการสร้างคัมบังระบบดึงในกระบวนการผลิตตู้นิรภัย มี 4 ขั้นตอน ดังนี้คือ

1. วิเคราะห์ความต้องการของลูกค้า (Demand Analysis) คือคำนวณว่าผลิตภัณฑ์แต่ละกลุ่มมีความต้องการของลูกค้าเท่าไหร่ต่อวัน ดังตางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 วิเคราะห์ความต้องการของลูกค้า

Safe Group	Demand per day	Time (min)	Container size (Kanban size)
A	5	225	5
B	9	270	9
C	9	180	9
รวม	23	675	
เฉลี่ย	675/23 =29.35 min per safe		

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ความต้องการของลูกค้าที่มีในผลิตภัณฑ์นิรภัยแบ่งได้ 3 กลุ่ม

A (ขนาดใหญ่) 5 ตู้/วัน ใช้เวลา = 5x45 = 225 min ขนาดคัมบัง = 5

B (ขนาดกลาง) 9 ตู้/วัน ใช้เวลา = 9x30 = 270 min ขนาดคัมบัง = 9

C (ขนาดเล็ก) 9 ตู้/วัน ใช้เวลา = 9x20 = 180 min ขนาดคัมบัง = 9

2. วิเคราะห์กำลังการผลิต (Capacity Analysis) คือคำนวณความต้องการเทียบกับกำลังการผลิตที่มี โดยแสดงรายละเอียดดังนี้

C	Total Available Time	= 60 min x12 Hr.	= 720 min/day
D	Uptime Time		= 100 %
E	Net Available Time	(C x D)	= 720 min/day
F	Unit Required		= 23 Safe/day
G	Cycle Time		= 29.35 min/Safe
H	Operation Time	(F x G)	= 675 min/day
I	Set-Up Time Available	(E - H)	= 45 min/day
J	Time per Set-up		= 15 min/Set-Up
K	Max Set-Ups	(I / J)	= 3 Set-Up/day
L	Allocate Set-ups		

Safe Group A (ขนาดใหญ่)	0.6	Set-ups/day
Safe Group B (ขนาดกลาง)	1.2	Set-ups/day
Safe Group C (ขนาดเล็ก)	1.2	Set-ups/day

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ห้องสมุดงานวิจัย

3. คำนวณหาจำนวนคัมบัง (Kanban Calculation) รายละเอียดดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 คำนวณหา Order Cycle

Safe Group	Demand per day	%Demand	Category	Allocate Set-Up (Set-Up/day)	Order Cycle (Day)
A	5	22%	III	0.8	1/0.8 = 1.25
B	9	39%	I	1.1	1/1.1 = 0.9
C	9	39%	II	1.1	1/1.1 = 0.9
รวม	23	100%		3	

จากตารางที่ 4.13 พบว่าเมื่อเทียบความต้องการรวมของลูกค้ากับแต่ละประเภทกลุ่มตู้นิรภัย คือ B ผลิตภัณฑ์ขนาดกลางและ C ผลิตภัณฑ์ขนาดเล็ก มีสัดส่วนความต้องการอย่างละเท่ากับ 39% ในขณะที่ A ผลิตภัณฑ์ขนาดใหญ่มีสัดส่วนความต้องการของลูกค้า 22% และ Order Cycle เป็น 1.25, 0.9 และ 0.9 ตามลำดับ เพื่อใช้คำนวณในตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 คำนวณหาจำนวนคัมบัง

Safe Group	Demand per day	Order Cycle (Day)	Manufacturing Cycle (Day)	Safety Stock	Container size (Kanban size)	No. of Kanbans
A	5	1.25	1	0.5	5	5 x (1.25+1+0.5)/5 = 2.75
B	9	0.9	1	0.5	9	9 x (0.9+1+0.5)/9 = 2.4
C	9	0.9	1	0.5	9	7 x (0.9+1+0.5)/9 = 2.4
รวม	23					

จากตารางที่ 4.15 ได้ No. of Kanbans ตามคำนวณคือ B ผลิตภัณฑ์ขนาดกลางและ C ผลิตภัณฑ์ขนาดเล็ก เป็น 2.4 และ A ผลิตภัณฑ์ขนาดใหญ่ เป็น 2.75 โดยทำการปัดให้เป็นเลขจำนวนเต็มได้ใหม่คือ A ผลิตภัณฑ์ขนาดใหญ่จาก 2.75 เป็น 3, B ผลิตภัณฑ์ขนาดกลางจาก 2.4 เป็น 3 และ C ผลิตภัณฑ์ขนาดเล็กจาก 2.4 เป็น 3 และใช้ในคำนวณตารางที่ 4.16

4. คำนวณหา Run line (Run line Table Calculation) รายละเอียดดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 คำนวณหา Run line

Safe Group	Demand per day	Kanban Actual	Order Cycle (Day)	Run line Calculation (Cards)	Roundup Run Line (Cards)
A	5	3	1.25	(5 X 1.25)/5	2
B	9	3	0.9	(9 X 0.9)/9	1
C	9	3	0.9	(9 X 0.9)/9	1

จากตารางที่ 4.16 พบว่า Run line ของผลิตภัณฑ์กลุ่ม A ผลิตภัณฑ์ขนาดใหญ่, B ผลิตภัณฑ์ขนาดกลางและกลุ่มผลิตภัณฑ์ C ผลิตภัณฑ์ขนาดเล็ก คือ 2, 1 และ 1 ตามลำดับ

จากนั้นจะเขียนรายละเอียดงานที่จะสั่งผลิตในใบคัมบังสั่งผลิต เพื่อทำการสั่งผลิตกับกระบวนการก่อนหน้าทุกครั้ง ซึ่งรายละเอียดในบัตรคัมบัง แสดงดังรูปที่ 4.37

Kanban Cards	
กระบวนการ	.....
No.Job	.....
Order	.....
รุ่น	.....
จำนวน	.....
วันสั่งผลิต	.....
กำหนดส่ง	.....

รูปที่ 4.37 บัตรคัมบังสั่งผลิต

จากรูปที่ 4.37 เห็นว่าในรายละเอียดใบคัมบังที่ใช้สั่งผลิตในกระบวนการก่อนหน้ามีให้ระบุกระบวนการไหน เลขที่งานเท่าไหร่ สำหรับลูกค้าประเทศอะไร ผลิตภัณฑ์ที่สั่งผลิต จำนวน และที่สำคัญวันที่สั่งผลิตและวันกำหนดส่ง ซึ่งเป็นกฎสำคัญที่ใช้และถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

ลักษณะบอร์ดคัมบังตามแนวนอนจะแบ่งเป็น 6 ช่องตามวันทำงานคือ วันจันทร์-วันเสาร์ และแนวตั้งจะมี 3 แถวคือ แผนผลิต กำลังผลิต ผลิตเสร็จ ตัวอย่างบอร์ดคัมบัง ดังรูปที่ 4.38 ซึ่งหากในช่องแต่ละวันมีคัมบัง 2 ใบขึ้นไป กำหนดให้พิจารณาโดยดูวันส่งงานเป็นสำคัญ เพื่อจัดลำดับในการทำงานในแต่ละวันได้

รูปที่ 4.38 บอร์ดคัมบังที่ใช้ในกระบวนการผลิต

การใช้งานบอร์ดคัมบังคือ เมื่อมีคัมบังเรียกจากกระบวนการถัดไปในช่องแผนผลิตตามวันทำงานแล้ว หัวหน้าหน่วยงานจะเลือกคัมบังที่มีกำหนดส่งเร็วกว่ามาทำงานก่อนซึ่งจะใส่ในช่องกำลังผลิตตามวันนั้นๆ แล้วเมื่อผลิตเสร็จเรียบร้อยแล้วจะเปลี่ยนมาใส่ช่องผลิตเสร็จ ก่อนจะนำคัมบังพร้อมงานไปส่งให้กระบวนการถัดไป

ในขณะเดียวกันกระบวนการใดๆทำการเรียกงานจากกระบวนการก่อนหน้า ก็จะเขียนคัมบังแล้วไปใส่ในช่องแผนผลิตตามวันต่างๆ โดยสรุปขั้นตอนของการไหลเวียนคัมบังสั่งผลิตดังต่อไปนี้

1. ได้รับคำสั่งซื้อจากลูกค้าหรือคัมบังสั่งผลิต มีรายการรุ่น จำนวนสินค้า วันรับส่งมอบ
2. สำรวจรายการ จำนวนงานที่มีในกระบวนการแล้วจัดส่งให้กระบวนการถัดไป
3. หากไม่มีงานตามต้องการ ให้เขียนคัมบังสั่งผลิตไปใส่ติดบอร์ดคัมบังช่องแผนผลิตในกระบวนการก่อนหน้า
4. ได้งานตามรายการและจำนวนที่ต้องการ จากนั้นนำเข้าสู่กระบวนการแล้วจัดส่งต่อไปยังกระบวนการถัดไป

ส่วนแผนภาพการไหลเวียนระบบคัมบังทั้งกระบวนการ อธิบายได้ดังดังรูปที่ 4.39

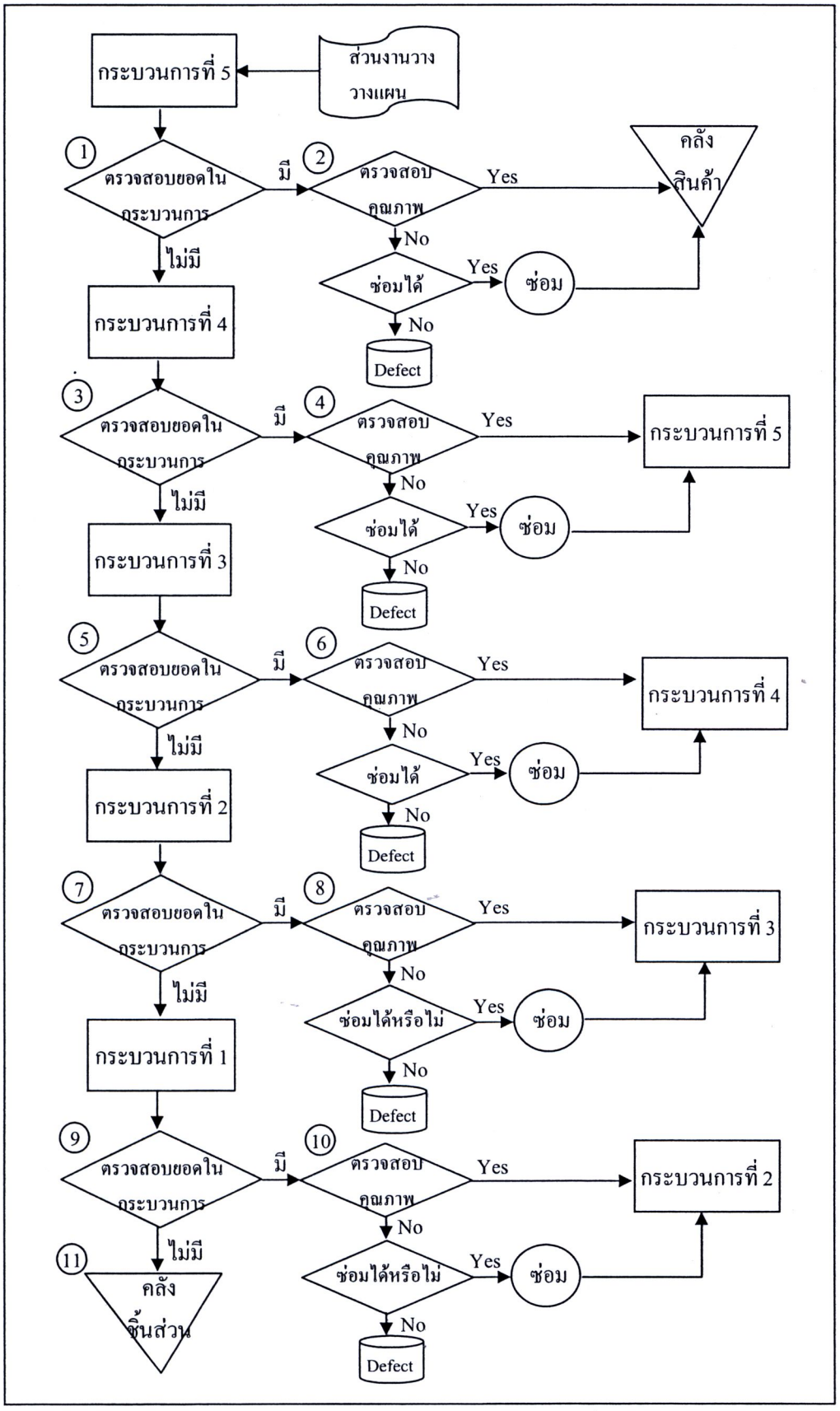

รูปที่ 4.39 หลักการนำคัมบังมาประยุกต์ใช้ในระบบการผลิต

จากรูปที่ 4.39 เห็นว่ามีการสั่งผลิตจากกระบวนการถัดไปเมื่อมีความต้องการตามรายการจำนวนและเวลาที่แน่นอนจากใบคัมบังเท่านั้น ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดการผลิตซ้ำและทำให้ลดงานระหว่างกระบวนการที่ค้างผลิตแผนกต่างๆได้ หลักการทำงานอย่างละเอียดสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. กระบวนการที่ 5 หน่วยบรรจุภัณฑ์ ตรวจสอบรายการงานตามคำสั่งซื้อของลูกค้าจากงานระหว่างผลิตที่มีในกระบวนการ

2. หากมีเพียงพอตามรายการและจำนวนแล้ว ทำการตรวจสอบคุณภาพสินค้า และทำงานให้เป็นสินค้าสำเร็จรูปเพื่อส่งคลังสินค้าต่อไป แต่ขณะเดียวกันหากตรวจสอบรายการงานแล้วพบว่าไม่มีหรือมีไม่เพียงพอตามรายการและจำนวนดังกล่าว ก็เขียนใบคัมบังสั่งผลิตจากกระบวนการที่ 4

3. กระบวนการที่ 4 เมื่อได้รับคัมบังสั่งผลิตจากกระบวนการที่ 5 ระบุรายการจำนวนและวันที่ต้องส่งแล้ว ตรวจสอบจากยอดค้างระหว่างผลิตในกระบวนการ

4. หากมีเพียงพอตามรายการและจำนวนแล้ว ทำการตรวจสอบคุณภาพสินค้าหากเป็นงานที่ใช้ได้ก็จะส่งไปยังกระบวนการที่ 5 ต่อไป แต่ขณะเดียวกันหากตรวจสอบรายการงานแล้วพบว่าไม่มีหรือมีไม่เพียงพอตามรายการและจำนวนดังกล่าว ก็เขียนใบคัมบังสั่งผลิตจากกระบวนการที่ 3

5. กระบวนการที่ 3 เมื่อได้รับคัมบังสั่งผลิตจากกระบวนการที่ 4 ระบุรายการจำนวนและวันที่ต้องส่งแล้ว ตรวจสอบจากยอดค้างระหว่างผลิตในกระบวนการ

6. หากมีเพียงพอตามรายการและจำนวนแล้ว ทำการตรวจสอบคุณภาพสินค้าหากเป็นงานที่ใช้ได้ก็จะส่งไปยังกระบวนการที่ 4 ต่อไป แต่ขณะเดียวกันหากตรวจสอบรายการงานแล้วพบว่าไม่มีหรือมีไม่เพียงพอตามรายการและจำนวนดังกล่าว ก็เขียนใบคัมบังสั่งผลิตจากกระบวนการที่ 2

7. กระบวนการที่ 2 เมื่อได้รับคัมบังสั่งผลิตจากกระบวนการที่ 3 ระบุรายการจำนวนและวันที่ต้องส่งแล้ว ตรวจสอบจากยอดค้างระหว่างผลิตในกระบวนการ

8. หากมีเพียงพอตามรายการและจำนวนแล้ว ทำการตรวจสอบคุณภาพสินค้าหากเป็นงานที่ใช้ได้ก็จะส่งไปยังกระบวนการที่ 3 ต่อไป แต่ขณะเดียวกันหากตรวจสอบรายการงานแล้วพบว่าไม่มีหรือมีไม่เพียงพอตามรายการและจำนวนดังกล่าว ก็เขียนใบคัมบังสั่งผลิตจากกระบวนการที่ 1

9. กระบวนการที่ 1 เมื่อได้รับคัมบังสั่งผลิตจากกระบวนการที่ 2 ระบุรายการจำนวนและวันที่ต้องส่งแล้ว ตรวจสอบจากยอดค้างระหว่างผลิตในกระบวนการ

10. หากมีเพียงพอตามรายการและจำนวนแล้ว ทำการตรวจสอบคุณภาพสินค้าหากเป็นงานที่ใช้ได้ก็จะส่งไปยังกระบวนการที่ 2 ต่อไป แต่ขณะเดียวกันหากตรวจสอบรายการงานแล้วพบว่าไม่มีหรือมีไม่เพียงพอตามรายการและจำนวนดังกล่าว ก็เขียนใบคัมบังสั่งผลิตจากชิ้นส่วนต่อไป

การประยุกต์ใช้ระบบคัมบังในการผลิตเพื่อลดความแปรปรวนและค่าเฉลี่ยของเวลานำในการผลิต เนื่องจากระบบคัมบังเป็นการสั่งผลิตงานที่ต้องการตามเวลาที่กำหนด และทำเป็นกฎอย่างเคร่งครัด โดยเปลี่ยนจากการผลิตแบบผลักเป็นการผลิตแบบดึง เป็นการสร้างลำดับในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลทำให้สามารถลดความแปรปรวนและค่าเฉลี่ยในกระบวนการได้อย่างดี

2. การลดขนาดล๊อตให้เล็กลง จากการสังเกตพฤติกรรมการผลิตพบว่า ทุกกระบวนการเป็นการผลิตโดยใช้ฝีมือแรงงานคนเป็นหลัก โดยทำงานทีละชิ้นจนครบล๊อตตามคำสั่งซื้อของลูกค้าแล้วจึงจะขนส่งไปยังกระบวนการถัดไป โดยพบว่า ที่กระบวนการที่ 1 กระบวนการเชื่อม มีการรับจำนวนงานแต่ละครั้งในจำนวนมาก ซึ่งจากการวิเคราะห์สาเหตุและปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาเวลานำนานและความแปรปรวนสูงพบว่าเกิดจากวิธีการที่กำหนดให้มีการรับงานจากคลังชิ้นส่วนในจำนวนมาก อันเป็นเหตุให้เกิดจาการรอคอยและงานระหว่างผลิตสูง จึงได้ปรับปรุงโดยการใช้หลักการลดขนาดการรับงานจากคลังชิ้นส่วนในปริมาณที่น้อยลง ตามหลักการผลิตแบบลีนที่มุ้งเน้นการผลิตให้ไหลไปทีละน้อยอย่างต่อเนื่อง

จากข้อมูลในอดีตพบว่า โรงงานเคยให้กระบวนการเชื่อมรับ-ส่งงานจากคลังชิ้นส่วนตามวันต่อวัน ตามแนวคิดของการผลิตแบบทันเวลาพอดี ซึ่งจากนโยบายดังกล่าวพบว่า เกิดปัญหาที่ควบคุมยากและต้องใช้งบประมาณทางด้านการจัดเตรียมงาน เพื่อความพร้อมผลิตและต้องมั่นใจว่าไม่มีความผิดพลาดใดๆ ซึ่งในทางปฏิบัติพบว่าทำได้ยาก เนื่องจากมีปัจจัยหลายด้านมาเกี่ยวข้องอาทิเช่นด้านความถูกต้องรายการงาน จำนวน คุณภาพชิ้นงาน เป็นต้น ทำให้ไม่สามารถผลิตและต้องใช้เวลาในการจัดเตรียมงานใหม่ อันจะส่งผลกระทบต่อกระบวนการถัดไปเป็นลูกโซ่ด้วย จากปัญหาดังกล่าวจึงได้กำหนดให้รับงานจำนวน 6 ล๊อต/ครั้ง คือเผื่อความปลอดภัยหากเกิดปัญหาติดขัดอันจะต้องเปลี่ยนงานตามแผนที่กำหนด ก็จะมีงานอื่นเก็บรอที่พร้อมผลิตได้ ซึ่งพบว่าเกิดปัญหาจำนวนงานระหว่างผลิตมากเกินไป เกิดความสูญเปล่าดังที่ได้กล่าวปัญหาที่เกิดในงานวิจัยข้างต้น

ดังนั้นตามหลักการผลิตแบบลีน จึงเริ่มกำหนดปริมาณงานในการรับ-ส่งในกระบวนการเชื่อมจากคลังชิ้นส่วน โดยคำนึงถึงความเสี่ยงที่เกิดความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นและยอมให้เกิดความสูญเปล่าน้อยที่สุด คือกำหนดให้กระบวนการเชื่อมรับ-ส่งงานจากคลังชิ้นส่วนจำนวน 2 ล๊อต/ครั้ง จากการดำเนินการดังกล่าวยังพบปัญหาเดิม คือเกิดการเปลี่ยนแผนการผลิต แต่งานที่สำรองอีก 1 ล๊อตก็มีปัญหาที่ไม่สามารถทำการผลิตได้ จึงต้องเสียเวลาในการจัดเตรียมงานจากคลังชิ้นส่วนมาส่งยังหน่วยเชื่อม ซึ่งเสี่ยงที่อาจเกิดผลกระทบต่อกระบวนการต่อไปได้

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเสนอเพิ่มปริมาณงานที่เรียกจากคลังชิ้นส่วนมาหน่วยเชื่อมจำนวน 3 ล๊อต/ครั้ง จากการดำเนินการดังกล่าวพบว่า เกิดการเปลี่ยนแผนการผลิตจากเดิม ต้องเปลี่ยนล๊อตการผลิต แต่ไม่เกิน 2 ครั้ง ทำให้ประเมินได้ว่าเมื่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการผลิต อาทิเช่น วัตถุดิบ คนทำงาน วิธีการทำงาน เป็นต้น ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมนี้มาก การกำหนดขนาดล๊อตงานขนส่งจากคลังชิ้นส่วนมายังหน่วยงานเชื่อมมีความเหมาะสม ที่จะไม่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการผลิตตู้นิรภัยได้

จากการลดขนาดล๊อตให้เล็กลงนั้น เป็นการลดความสูญเปล่าจากเวลาที่ไม่เพิ่มมูลค่าจากการรอคอย เนื่องจากในสภาวะของโรงงานที่มีกำลังการผลิตเท่าเดิม ในกลุ่มจำนวนขนาดล๊อตงานที่ใหญ่กว่านั้นย่อมจะเกิดการรอคอยและมีความแปรปรวนมากกว่าในกลุ่มจำนวนขนาดล๊อตงานที่เล็กกว่า จากการลดขนาดล๊อตให้เล็กลงจึงส่งผลให้ลดเวลานำและความแปรปรวนในการผลิตได้

3. ศึกษาการทำงานและใช้หลักการ ECRS จากการศึกษาพบว่าเวลาในการทำงานของหน่วยบรรจุผลิตภัณฑ์มากกว่าหน่วยงานอื่นๆ จึงได้เข้าศึกษาโดยการจับเวลาโดยตรงเป็นจำนวน 5 ครั้งแล้วทำการการค่าเฉลี่ย โดยได้เขียนแผนภูมิการไหลของกระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์ ดังแสดงในภาคผนวก จ เริ่มจากการยกงานจากพื้นที่ส่งมอบงานจากหน่วยพ่นสี จนกระทั่งถึงขั้นตอนการจัดเก็บในคลังสินค้า มีขั้นตอนทั้งสิ้น 56 ขั้นตอน ใช้เวลารวม 407 นาที/ตู้ และได้แยกเวลาเฉลี่ยแต่ละกิจกรรม 5 กิจกรรมคือ การปฏิบัติงาน (Operation) ,การขนส่ง (Transportation), การรอคอย (Delay), การตรวจสอบ(Inspection) และการจัดเก็บ (Storage) ดังแสดงในตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 สรุปขั้นตอนและเวลาการทำงานในกระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์ก่อนดำเนินการ

สัญลักษณ์	ความหมาย	จำนวนขั้นตอน	เวลา (นาที)
○	การปฏิบัติงาน	28	78
⇨	การขนส่ง	3	5
D	การรอคอย	11	297
□	การตรวจสอบ	13	25
▽	การจัดเก็บ	1	3
	รวม	56	407

จากตารางที่ 4.17 พบว่าในกระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์มีจำนวนขั้นตอนทั้งสิ้น 56 ขั้นตอน ใช้เวลา 407 นาที ดังภาคผนวก จ โดยจำแนกประเภทกิจกรรมที่เกิดขึ้นในกระบวนการได้เป็น 5 กิจกรรม คือกิจกรรมการปฏิบัติงาน การขนส่ง การรอคอย การตรวจสอบ การจัดเก็บ จำนวนขั้นตอนของแต่ละกิจกรรม คือ 28, 3, 11, 13 และ 1 ขั้นตอน ตามลำดับ และรวมเวลาแต่ละประเภทกิจกรรมได้เป็น 78, 5, 297, 25 และ 3 นาที ตามลำดับ

จากข้อมูลข้างต้นทำให้ทราบว่า เกิดการรอคอยในกระบวนการบรรจุภัณฑ์สูงกว่ากิจกรรมอื่นๆถึง 297 นาที จึงได้วิเคราะห์อย่างละเอียดว่ากิจกรรมที่ทำให้เกิดการรอคอยในกระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์เกิดจากขั้นตอนใดบ้าง ซึ่งแสดงในตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ขั้นตอนการรอคอยในกระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์ 11 ขั้นตอน

	กิจกรรมการรอคอย	เวลาเฉลี่ย (นาที)
1	รอตรวจสอบโดย QA	84.0
2	รอพนักงานแพ็คตู้	71.0
3	รอพนักงานตอกจุก	63.0
4	รอพนักงานขนเข้าคลัง	42.0
5	รอขนย้ายสินค้า	12.0
6	รอการตรวจสอบ	7.0
7	รอปิดฝาครอบ	6.0
8	รอพนักงานประกอบ	4.0
9	รอพนักงานประกอบคันล๊อค	3.0
10	รอพนักงานประกอบหน้ากาก	2.0
11	รอพนักงานใส่ตัวเหวี่ยง	2.5
	รวม	297

จากตารางที่ 4.18 พบว่าจากกิจกรรมที่ทำให้เกิดเวลารอคอยในกระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์นานถึง 297 นาทีนั้น เกิดจากขั้นตอนในการรอคอย 11 ขั้นตอน โดยขั้นตอนที่ 1- 4 ทำให้เกิดเวลารอคอยนาน คือขั้นตอนรอตรวจสอบโดย QA, รอพนักงานแพ็คตู้, รอพนักงานตอกจุก และรอพนักงานขนเข้าคลังสินค้า ซึ่งใช้เวลารอคอยถึง 84, 71, 63, 42 นาทีตามลำดับ จากนั้นผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดการรอคอยในขั้นตอนรอตรวจสอบโดย QA, รอพนักงานแพ็คตู้, รอพนักงานตอกจุก และรอพนักงานขนเข้าคลังสินค้า เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขดังต่อไปนี้

1. รอตรวจสอบโดย QA จากการศึกษาโดยละเอียดพบว่า เกิดการรอคอยให้พนักงาน QA มาตรวจสอบงานตามกฎในการตรวจสอบ 100% อยู่ลำดับขั้นตอนที่ 43 จากขั้นตอนกระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์ทั้งสิ้น 56 ขั้นตอน ปัญหาการรอคอยที่เกิดขึ้นนี้เป็นการรอคอยที่มีส่วนงานอื่นคือฝ่ายรับประกันคุณภาพมาเกี่ยวข้อง ดังนั้นแล้วผู้วิจัยจึงเสนอขอให้ทั้งสองส่วนงานปรึกษาร่วมกันถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อลดเวลาในการรอคอยดังกล่าว โดยจากการประเมินภาระงานและจำนวนพนักงานฝ่ายรับประกันคุณภาพ QA ที่มีจำนวนพนักงาน 3 คน พบว่าสามารถจัดเวลาเพื่อไปทำการตรวจสอบคุณภาพตู้นิรภัยทันทีที่แจ้ง หรือภายในไม่เกิน 30 นาที โดยทำการบันทึกเป็นมาตรฐานการทำงาน (Standard Work)

2. รอพนักงานแพ็คตู้ เป็นขั้นตอนที่เกิดในกระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์ลำดับที่ 45 จากจำนวนลำดับทั้งสิ้น 56 ขั้นตอน จากการศึกษาพบว่าหลังจากผ่านการตรวจสอบโดย QA แล้วเกิดการรอคอยให้พนักงานทำการบรรจุผลิตภัณฑ์ โดยจากการสังเกตการณ์ลักษณะการทำงานของพนักงานพบว่า พนักงานจะเริ่มทำงานล๊อตใหม่ระหว่างการตรวจสอบโดย QA จึงได้เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหานี้ โดยให้พนักงานมาทำการบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ภายหลังจากผ่านการตรวจสอบโดย QA ก่อนงานอื่น ที่จะทำให้ลดเวลาการรอคอยและลดงานระหว่างผลิตในกระบวนการได้

3. รอพนักงานตอกจุก เป็นขั้นตอนที่ทำให้เกิดการรอคอยในกระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์ อยู่ลำดับที่ 3 จาก 56 ขั้นตอน จากการสังเกตการณ์การทำงานของพนักงานพบว่าหลังจากนำงานเข้าสายการผลิตแล้ว พนักงานจะไปจัดเตรียมเครื่องมือต่างๆที่ใช้ในการทำงาน เสร็จแล้วจึงเริ่มมาทำงานโดยการตอกจุก จากจุดนี้ผู้วิจัยจึงเสนอให้มีการจัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการทำงานก่อนจะเริ่มทำงาน

ทั้งนี้เพื่อลดเวลาในการรอคอยในกระบวนการได้ และกำหนดเป็นมาตรฐานการทำงาน

4. รอพนักงานขนเข้าคลังสินค้า เป็นขั้นตอนที่ทำให้เกิดการรอคอยในกระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์ อยู่ลำดับที่ 54 จาก 56 ขั้นตอน จากการสังเกตการณ์การทำงานพบว่า เป็นรอยต่อระหว่างเมื่อบรรจุผลิตภัณฑ์เรียบร้อยแล้ว พนักงานคลังสินค้าจะมาขนสินค้าเพื่อเก็บในคลัง ผู้วิจัยจึงเสนอให้พนักงานคลังสินค้ามาขนสินค้าเพื่อจัดเก็บสินค้าในคลังทันทีหลังจากพนักงานหน่วยบรรจุผลิตภัณฑ์ทำการแจ้ง ซึ่งมีการบันทึกเป็นมาตรฐานการทำงาน

นอกจากนี้ได้ใช้หลักการขจัดงานที่ไม่จำเป็น (Eliminate) จากหลักการ ECRS ในการกำจัดความสูญเปล่าที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการทำงานอื่นๆ ดังนี้คือ

- จากขั้นตอนการตรวจสอบสภาพทั่วไปของตู้ภายหลังจากยกชิ้นงานมาจากพื้นที่ส่งมอบหน่วยพ่นสี พบว่าเป็นขั้นตอนทำให้เกิดความสูญเปล่าในการทำงาน อันไม่ก่อให้เกิดมูลล่าแก่ชิ้นงาน อีกทั้งเกิดความซ้ำซ้อนในการทำงานคือ ขั้นตอนการตรวจสอบซ้ำซ้อน ดังนั้นจึงลดขั้นตอนการตรวจสอบนี้ออกไป
- จากขั้นตอนการขนย้ายสินค้าจากพื้นที่ทำงานไปรอพนักงานคลังสินค้าเพื่อขนไปจัดเก็บในคลังนั้น เป็นการทำงานซ้ำซ้อนที่ทำให้เกิดความสูญเปล่าในการทำงาน จึงลดขั้นตอนการขนย้ายสินค้าจากพื้นที่ทำงานออกไป การปรับปรุงโดยกำหนดให้พนักงานคลังสินค้ามาขนย้ายสินค้าในพื้นที่ทำงานในหน่วยบรรจุผลิตภัณฑ์ไปจัดเก็บในคลังสินค้าทันทีที่แจ้ง

จากการปรับปรุงการทำงานหน่วยบรรจุผลิตภัณฑ์ข้างต้น พบว่าสามารถลดความสูญเปล่าจากการรอคอยลงได้ ทำให้เวลานำและขั้นตอนการทำงานในกระบวนการบรรจุภัณฑ์ลดลง ดังแสดงในภาคผนวก ฉ จากนั้นเทียบผลก่อนและหลังจากการปรับปรุงดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 เปรียบเทียบผลการปรับปรุงตามหลัก ECRS ก่อน-หลังปรับปรุง

เวลานำและจำนวนกิจกรรมที่เกิดขึ้นในกระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์ รุ่น SB30			
ผลที่วัดได้	ก่อนดำเนินการ	หลังดำเนินการ	เทียบร้อยละที่ลดลง
1. เวลาในกระบวนการ			
เวลาเพิ่มมูลค่า (นาที)	78	80	
เวลาไม่เพิ่มมูลค่า (นาที)	329	118	
เวลานำรวม (นาที)	407	198	51%
2. จำนวนประเภทกิจกรรม			
การปฏิบัติงาน (ครั้ง)	28	28	
การขนย้าย (ครั้ง)	3	2	
การรอคอย (ครั้ง)	11	10	
การตรวจสอบ (ครั้ง)	13	12	
การจัดเก็บ (ครั้ง)	1	1	
รวมจำนวนขั้นตอน	56	53	5%

จากตารางที่ 4.19 พบว่าเวลานำในกระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์จากเดิม 407 นาที/ตู้ ลดลงเป็น 198 นาที/ตู้ เทียบร้อยละที่ลดลงได้ 51% อีกทั้งทำให้จำนวนขั้นตอนการทำงานในกระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์จากเดิม 56 ขั้นตอน ลดลงเป็น 53 ขั้นตอน เทียบร้อยละที่ลดลงได้ 5%

4.7.2 การลดจำนวนงานระหว่างผลิตและคอขวดในกระบวนการ ได้นำเครื่องมือลีน อาทิ เช่น ระบบคัมบังและการลดขนาดการขนส่งระหว่างกระบวนการ จะส่งผลทำให้ลดจำนวนงานระหว่างผลิตและคอขวดในกระบวนการได้ เนื่องจากเมื่อมีคัมบังสั่งผลิตจากกระบวนการถัดไปก่อนอื่นทุกกระบวนการจะทำการสำรวจรายงานงานและจำนวนที่เรียกในคัมบัง ว่ามีเพียงพอในกระบวนการหรือไม่ ซึ่งจุดนี้จะพบว่าระบบคัมบังจะช่วยลดจำนวนงานระหว่างผลิตและลดคอขวดในกระบวนการ อันจะลดการผลิตซ้ำได้ รายละเอียดของการนำระบบคัมบังไปใช้ตามหัวข้อ 4.7.1 ข้อ 1

ส่วนการลดขนาดล๊อตให้เล็กลง จะช่วยให้ลดจำนวนงานที่เก็บในกระบวนการ เนื่องจากการลดขนาดจำนวนงานที่เรียกตามคัมบังจะมีจำนวนน้อยกว่าการรับงานตามวิธีเดิม รายละเอียดของการลดขนาดล๊อตให้เล็กลง อธิบายตามหัวข้อ 4.7.2 ข้อ 2

4.7.3 อื่นๆ เพื่อการสื่อสารที่เร็วและง่ายขึ้น ได้ใช้เครื่องมือลีนคือการควบคุมด้วยสายตา โดยได้นำการควบคุมด้วยสายตามาใช้ร่วมกันกับเทคนิคต่างๆดังที่กล่าวมาข้างต้น โดยทำบอร์ดแสดงสถานะการผลิตทั้งกระบวนการตั้งแต่ เชื่อม เทสารกันไฟ เตรียมผิว พ่นสีและบรรจุผลิตภัณฑ์ ทั้งนี้เพื่อช่วยทำให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และเข้าใจในการสื่อสารในกระบวนการผลิต ตัวอย่างรูปที่ 4.40

รูปที่ 4.40 บอร์ดแสดงสถานะการผลิตทั้งกระบวนการ

จากรูปที่ 4.40 เป็นรูปบอร์ดที่ใช้แสดงสถานะการผลิตทั้งกระบวนการ โดยแนวนอนจะเป็นรายการล๊อตงานตามคำสั่งซื้อของลูกค้า ซึ่งแบ่งเป็นล๊อตงานที่พร้อมผลิตและไม่พร้อมผลิต โดยล๊อตงานที่ไม่พร้อมผลิตจะมีแถบกาวสีติดกับบัตรคัมบัง ซึ่งจะมองเห็นชัดเจนทั้งนี้เพื่อบ่งชี้และต้องแก้ไขปัญหาต่อไป ส่วนแนวตั้งของบอร์ดเป็นหน่วยงานในกระบวนการผลิตตู้นิรภัย เรียงจากกระบวนการแรกคือขั้นตอนการเชื่อมถึงการบรรจุผลิตภัณฑ์

การใช้งานบอร์ดแสดงสถานะการผลิตนี้จะเริ่มจากกระบวนการเชื่อม โดยเขียนรายละเอียดล๊อตงานตามคำสั่งซื้อของลูกค้าติดกับบัตรคัมบังสีเขียวที่มีในหน่วยงาน ติดบอร์ดเรียงกันโดยพิจารณาจากวันกำหนดส่งของแต่ละล๊อตงาน จากนั้นเมื่อผลิตล๊อตงานใดๆจะเปลี่ยนเป็นบัตรคัมบังสีขาว และเมื่อผลิตเสร็จจะเลื่อนบัตรลงไปยังกระบวนการที่ 2 คือหน่วยเทสารกันไฟ ซึ่งหลักการใช้งานบอร์ดก็จะเป็นลักษณะเดียวกัน จนกระทั่งผ่านกระบวนการทุกขั้นตอนคือกระบวนการเชื่อม เทสารกันไฟ เตรียมผิว พ่นสีและบรรจุผลิตภัณฑ์จึงเก็บบัตรคัมบังล๊อตงานนั้นในแฟ้มต่อไป

4.8 ข้อมูลเวลานำในการผลิตและจำนวนงานระหว่างผลิตในการผลิตตู้นิรภัยหลังการปรับปรุง

เมื่อได้นำวิธีการในการปรับปรุงที่ได้กล่าวไปแล้วไปใช้จริงในบริษัทกรณีศึกษาแล้ว จึงได้ติดตามผลเป็นระยะเวลา 2 เดือนคือ เดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2554 พบว่าเวลานำเฉลี่ยที่ใช้ในการผลิตและจำนวนงานระหว่างผลิตที่ค้างแต่ละหน่วยงานลดลง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.8.1 เวลานำในการผลิตผลิตภัณฑ์ตัวอย่าง

หลังจากการปรับปรุงดังกล่าว ผู้วิจัยได้เก็บตัวอย่างข้อมูลเวลานำในการผลิตผลิตภัณฑ์ตู้นิรภัย รุ่น SB30 เป็นจำนวน 11 รอบ คือเวลาที่งานอยู่ในกระบวนการโดยไม่รวมเวลาปรับตั้งเครื่องจักร แล้วนำข้อมูลมาทำการเฉลี่ยได้เป็นเวลานำเฉลี่ยนาทีต่อตู้ จึงได้เวลานำในการผลิตรวมทั้งกระบวนการ และแยกเก็บข้อมูลเวลานำย่อยที่ใช้แต่ละกระบวนการ โดยแบ่งเป็นเวลาที่เพิ่มมูลค่า เวลาที่ไม่เพิ่มมูลค่า และเวลาปรับตั้งเครื่องจักร ตามภาคผนวก ช1-ช5 และสรุปได้ดังตารางที่ 4.20 และ 4.21

ตารางที่ 4.20 เวลานำรวม เวลาเพิ่มมูลค่า เวลาไม่เพิ่มมูลค่า และเวลาปรับตั้งเครื่องจักรของแต่ละกระบวนการ (หลังปรับปรุง)

กระบวนการ	เวลาเพิ่มมูลค่า (นาที/ตู้)	เวลาไม่เพิ่มมูลค่า (นาที/ตู้)	เวลาปรับตั้งเครื่องจักร (นาที)	เวลานำรวมของกระบวนการ (นาที/ครั้ง)	ร้อยละเวลานำแต่ละกระบวนการเทียบกับเวลานำรวมทุกกระบวนการ (ร้อยละ)
เชื่อม	32	273	20	325	20%
เทสารกันไฟ	42	249	15	306	19%
เตรียมผิว	44	445	5	494	31%
พ่นสี	56	191	20	267	17%
บรรจุภัณฑ์	80	103	15	198	12%
เวลานำรวม	254	1,261	75	1,590	100%

จากตารางที่ 4.20 พบว่า เวลานำรวมทั้งกระบวนการภายหลังจากการปรับปรุงตั้งแต่กระบวนการเชื่อมถึงกระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์ คือ 1,590 นาที/ตู้ โดยแยกเป็นเวลาที่เพิ่มมูลค่าเฉลี่ย 254 นาที/ตู้, เวลาที่ไม่เพิ่มมูลค่าเฉลี่ย 1,261 นาที/ตู้ และเวลาปรับตั้งเครื่องจักร 75 นาที/ครั้ง เมื่อคิดเป็นสัดส่วนเทียบโดยเวลานำรวมกับเวลานำของแต่ละกระบวนการพบงานว่า กระบวนการเตรียมผิวใช้เวลานำเฉลี่ย 31%, รองลงมากระบวนการเชื่อม 20%,กระบวนการเทสารกันไฟ 19%, กระบวนการพ่นสีคือ 17% และกระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์คือ 12%, ตามลำดับ

จากนั้นเปรียบเทียบเวลานำในการผลิตตู้นิรภัย รุ่น SB30 ก่อนการปรับปรุงและหลังจากการปรับปรุง ตามตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 เวลานำในการผลิตเปรียบเทียบก่อน-หลังการปรับปรุง

	เวลานำเฉลี่ยในกระบวนการผลิตตู้นิรภัย รุ่น SB30		
กระบวนการ	ก่อนการปรับปรุง (นาที/ตู้)	หลังการปรับปรุง (นาที/ตู้)	(ร้อยละที่ลดลง)
เชื่อม	430	325	24%
เทสารกันไฟ	360	306	15%
เตรียมผิว	699	494	29%
พ่นสี	314	267	15%
บรรจุภัณฑ์	417	198	53%
รวม	2,220	1,590	28%

จากตารางที่ 4.21 เปรียบเทียบเวลานำในการผลิตตู้นิรภัย รุ่น SB30 ก่อนและหลังการปรับปรุงพบว่า หลังจากการปรับปรุงโดยการประยุกต์ใช้เทคนิคต่างๆตามแนวคิดและการผลิตแบบลีนแล้ว สามารถลดเวลานำในการผลิตแต่ละกระบวนการเรียงจากมากไปหาน้อยคือคือ จากการใช้คัมบังและศึกษางานตามหลักการ ECRS ส่งผลทำให้สามารถลดเวลานำในกระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์มากที่สุดถึง 53% , และจากการใช้คัมบังในกระบวนการเตรียมผิว ส่งผลให้สามารถลดเวลานำในกระบวนการได้ 29%, และจากการใช้คัมบังและการลดขนาดล๊อตลงส่งผลทำให้สามารถลดเวลานำในกระบวนการเชื่อม 24%, อีกทั้งจากที่ได้ใช้คัมบังในกระบวนการเทสารกันไฟและพ่นสี ส่งผลให้สามารถลดเวลานำในกระบวนการได้ 15% ตามลำดับ โดยเฉลี่ยเวลานำทั้งกระบวนการตั้งแต่ขั้นตอนที่ 1 ถึงขั้นตอนที่ 5 จากเดิมใช้เวลานำเฉลี่ย 2,220 นาที/ตู้ หลังจากการปรับปรุงโดยประยุกต์ใช้เทคนิคลีนดังกล่าว สามารถลดเวลานำลงเป็น 1,590 นาที/ตู้ เทียบเป็นร้อยละที่ลดลงได้ 28%

จากนั้นนำข้อมูลเวลานำหลังการปรับปรุงที่ได้ไปวิเคราะห์เชิงสถิติ โดยได้วิเคราะห์การกระจายตัวของข้อมูล

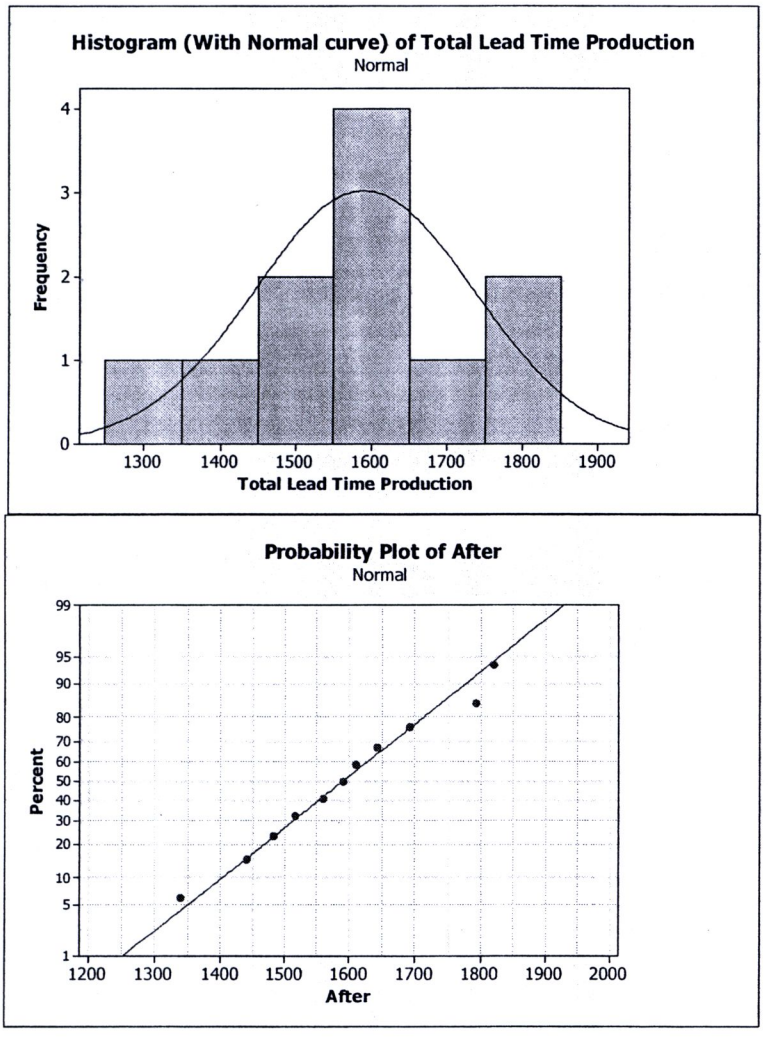

รูปที่ 4.41 กราฟแสดงลักษณะการกระจายตัวข้อมูลเวลานำรวมหลังการปรับปรุง

จากรูปที่ 4.41 ผลจากกราฟวิเคราะห์การกระจายตัว (Histogram) ของข้อมูลเวลานำในการผลิตพบว่า ข้อมูลมีการกระจายตัวแบบปกติ (Normal Distribution) และจากกราฟวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูล (Probability Plot) พบว่าความแปรปรวนมีการกระจายตัวแบบเกาะกลุ่มเส้นกันเป็นปกติ ได้เวลานำรวมเฉลี่ยเป็น 1,590 นาทีต่อตู้ มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็น 145.2 นาที เมื่อได้เทียบผลก่อนและหลังจากการปรับปรุง พบว่าเวลานำเฉลี่ยและความแปรปรวนในการผลิตลดลง คือจากเดิมก่อนการปรับปรุง ตามรูปที่ 4.20 ที่เวลานำเฉลี่ยเป็น 2,220 นาทีต่อตู้ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงถึง 149.6 นาที

จากการทดสอบสมมติฐานว่า เวลานำในการผลิตก่อนปรับปรุงและหลังปรับปรุงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ โดยสมมติฐานหลักคือ ค่าเฉลี่ยของเวลานำในการผลิตตั้งแต่กระบวนการเชื่อม-บรรจุภัณฑ์ก่อนและหลังการปรับปรุงมีค่าเท่ากัน และสมมติฐานรองคือ ค่าเฉลี่ย

ของเวลานำในการผลิตตั้งแต่กระบวนการเชื่อม-บรรจุภัณฑ์ก่อนและหลังการปรับปรุงมีค่าไม่เท่ากัน หรือสามารถเขียนเป็นสมมุติฐานดังสมการ (4.3) และ (4.4)

$$H_0 : \quad \mu_{Before} = \mu_{After} \qquad (4.3)$$

$$H_1 : \quad \mu_{Before} \neq \mu_{After} \qquad (4.4)$$

โดยที่ μ_{Before} คือเวลานำในการผลิตก่อนการปรับปรุง

μ_{After} คือเวลานำในการผลิตหลังการปรับปรุง

ทดสอบสมมติฐานด้วยวิธี 2 Sample T-Test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 หรือที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ผลการวิเคราะห์ดังรูปที่ 4.42

Two-Sample T-Test and CI: Before, After

Two-sample T for Before vs After

	N	Mean	StDev	SE Mean
Before	20	2220	150	33
After	11	1590	145	44

Difference = mu (Before) - mu (After)

Estimate for difference: 630.173

95% CI for difference: (515.583, 744.763)

T-Test of difference = 0 (vs not =): T-Value = 11.44 P-Value = 0.000 DF = 21

รูปที่ 4.42 ผลการทดสอบสมมติฐานเวลานำในการผลิต

จากรูปที่ 4.42 ผลการทดสอบสมมติฐานได้ค่า P-value เท่ากับ 0.000 น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า เวลานำรวมในกระบวนการผลิตตู้นิรภัย รุ่น SB30 ก่อนและหลังปรับปรุงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อีกทั้งจากค่า Estimate for difference เท่ากับ 630.173 คือเวลานำก่อนการปรับปรุงมากกว่าเวลานำหลังจากการปรับปรุงแตกต่างกัน 630.173 สรุปได้ว่าจากการปรับปรุงดังกล่าวทำให้เวลานำหลังการปรับปรุงลดลงจากก่อนการปรับปรุง ซึ่งเป็นการลดลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยเวลานำก่อนการปรับปรุงมากกว่าหลังจากการปรับปรุง

ส่วนความแปรปรวนเวลานำหลังจากการปรับปรุงแสดงดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 ค่าความแปรปรวนเวลานำในการผลิตตู้นิรภัยแยกกระบวนการ (หลังปรับปรุง)

กระบวนการ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (นาที)
เชื่อม	54
เทสารกันไฟ	52
เตรียมผิว	45
พ่นสี	25
บรรจุผลิตภัณฑ์	32
รวมทั้งกระบวนการ	145

จากตารางที่ 4.22 พบว่าค่าความแปรปรวนในกระบวนการผลิตตู้นิรภัย รุ่น SB30 หลังจากการปรับปรุงโดยการใช้เทคิคลีนต่างๆแล้ว ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 145 นาที โดยกระบวนการเชื่อมเกิดความแปรปรวนสูงที่สุด รองลงมากระบวนการเทสารกันไฟ เตรียมผิว บรรจุผลิตภัณฑ์และพ่นสี มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 54, 52, 45, 32 และ 25 นาที ตามลำดับ

จากนั้นทดสอบสมมุติฐานความแปรปรวนของเวลานำก่อนและหลังการปรับปรุง โดยสมมติฐานหลักคือ ค่าความแปรปรวนของเวลานำในการผลิตตั้งแต่กระบวนการเชื่อม-บรรจุภัณฑ์ก่อนและหลังการปรับปรุงมีค่าเท่ากัน และสมมติฐานรองคือ ค่าความแปรปรวนของเวลานำในการผลิตตั้งแต่กระบวนการเชื่อม-บรรจุภัณฑ์ก่อนและหลังการปรับปรุงมีค่าไม่เท่ากัน หรือสามารถเขียนเป็นสมมุติฐานดังสมการ (4.5) และ (4.5)

$$H_0 : \quad \sigma^2{}_{Before} = \sigma^2{}_{After} \qquad (4.5)$$

$$H_1 : \quad \sigma^2{}_{Before} \neq \sigma^2{}_{After} \qquad (4.6)$$

โดยที่ $\sigma^2{}_{Before}$ คือค่าความแปรปรวนเวลานำในการผลิตก่อนการปรับปรุง

$\sigma^2{}_{After}$ คือค่าความแปรปรวนเวลานำในการผลิตหลังการปรับปรุง

ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 หรือที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ผลการวิเคราะห์ดังรูปที่ 4.43

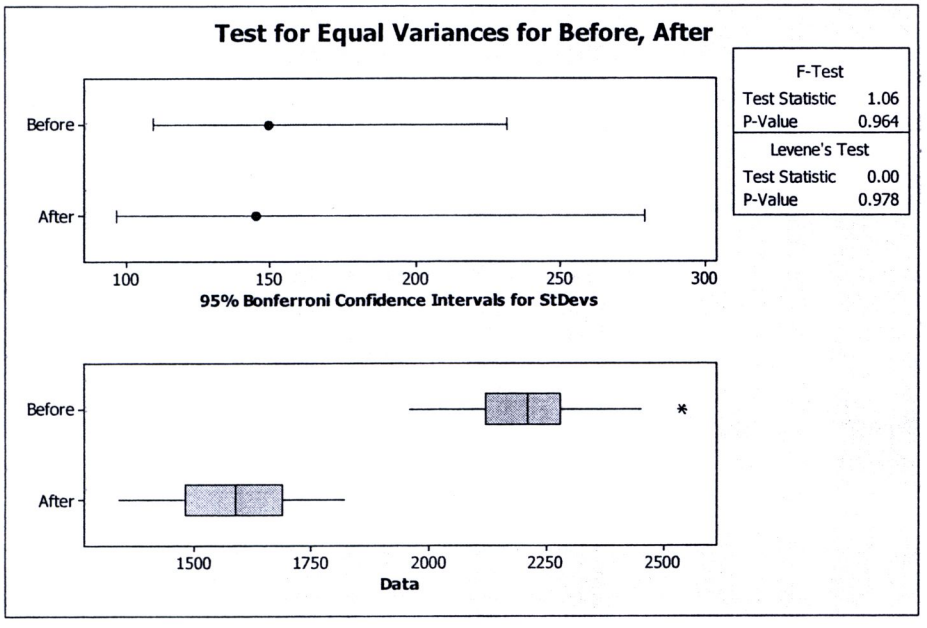

รูปที่ 4.43 ผลการทดสอบสมมติฐานความแปรปรวนของเวลานำในการผลิต

ผลการทดสอบสมมุติฐานแบบ F-Test ได้ค่า P-value เท่ากับ 0.964 และวิธี Levene's Test ได้ค่า P-value เท่ากับ 0.978 มากกว่า 0.05 สรุปว่า ความแปรปรวนของเวลานำรวมในกระบวนการผลิตตู้นิรภัย รุ่น SB30 ก่อนและหลังดำเนินการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าจากการปรับปรุงทำให้ความแปรปรวนของเวลานำในกระบวนการผลิตไม่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

ทั้งนี้ ด้วยที่ความแปรปรวนของเวลานำไม่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ อาจมีสาเหตุมาจากการประยุกต์ใช้ระบบคัมบังในการผลิตจริงนั้นมีการปรับเปลี่ยนลำดับจากใบคัมบังสั่งผลิตงานแต่ละวันตามเวลากำหนดส่งงาน จึงเป็นสาเหตุให้งานที่เลือกทำก่อนอาจจะไม่เป็นงานที่สั่งผลิตก่อน และจากเหตุผลของลักษณะการผลิต ที่เน้นการทำงานทางฝีมือพนักงานเป็นสำคัญ จึงเป็นเหตุให้เกิดความแปรปรวนในกระบวนการได้ อีกทั้งเวลาในการเก็บข้อมูลภายหลังจากการปรับปรุง อาจจะต้องใช้เวลาที่จะเห็นผลจากการปรับปรุงที่ดีในระยะยาวกว่านี้

4.8.2 จำนวนงานระหว่างผลิตในแต่ละกระบวนการ

หลังจากการปรับปรุงดังกล่าว ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจำนวนงานระหว่างผลิต ในกระบวนการเชื่อม เทสารกันไฟ เตรียมผิว พ่นสี และบรรจุผลิตภัณฑ์ โดยเก็บข้อมูลการรับเข้า เบิกออกทั้งกระบวนการ เป็นเวลา 2 เดือน คือมกราคมถึงกุมภาพันธ์ 2554 ข้อมูลดังภาคผนวก ซ1-ซ5 และได้สรุปดังตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 สรุปข้อมูลจำนวนงานระหว่างผลิตเฉลี่ยแยกตามกระบวนการ (หลังปรับปรุง)

งานระหว่างผลิตในแต่ละกระบวนการผลิตตู้นิรภัย รุ่น SB30 (หน่วย : ตู้/วัน)						
เดือน	เชื่อม	เทสารกันไฟ	เตรียมผิว	พ่นสี	บรรจุภัณฑ์	รวมทั้งกระบวนการ
มกราคม	12	17	30	10	9	79
กุมภาพันธ์	11	18	29	10	8	76
เฉลี่ย	12	17	29	10	9	77

จากตารางที่ 4.23 หลังจากการปรับปรุง ข้อมูลจำนวนงานระหว่างผลิตเฉลี่ยของแต่ละกระบวนการ 2 เดือนคือเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ 2554 พบว่ากระบวนการที่มีจำนวนงานระหว่างผลิตมากที่สุดคือ กระบวนการเตรียมผิว 29 ตู้/วัน, รองลงมากระบวนการเทสารกันไฟ 17 ตู้/วัน, กระบวนการเชื่อม 12 ตู้/วัน, กระบวนการพ่นสี 10 ตู้/วันและกระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์ 9 ตู้/วัน ตามลำดับ โดยเฉลี่ยแล้วทั้งกระบวนการในการผลิตตู้นิรภัย รุ่น SB 30 ตั้งแต่กระบวนการเชื่อมถึงบรรจุผลิตภัณฑ์ มีจำนวนงานระหว่างผลิตทั้งสิ้น 77 ตู้/วัน

จากนั้นเปรียบเทียบจำนวนงานระหว่างผลิตในการผลิตตู้นิรภัย รุ่น SB30 ก่อนการปรับปรุงและหลังจากการปรับปรุง ตามตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 จำนวนงานระหว่างผลิตเปรียบเทียบกับก่อน-หลังการปรับปรุง

จำนวนงานระหว่างผลิตในกระบวนการผลิตตู้นิรภัย รุ่น SB30			
กระบวนการ	ก่อนการปรับปรุง (ตู้/วัน)	หลังการปรับปรุง (ตู้/วัน)	(ร้อยละที่ลดลง)
เชื่อม	17	12	33%
เทสารกันไฟ	22	17	20%
เตรียมผิว	40	29	27%
พ่นสี	12	10	17%
บรรจุภัณฑ์	11	9	24%
รวม	103	77	25%

จากตารางที่ 4.24 เปรียบเทียบจำนวนงานระหว่างผลิตในการผลิตตู้นิรภัย รุ่น SB30 ก่อนและหลังการปรับปรุงพบว่า หลังจากการปรับปรุงโดยการประยุกต์ใช้เทคนิคต่างๆตามแนวคิดและการผลิตแบบลีนแล้ว สามารถลดจำนวนงานระหว่างผลิตแต่ละกระบวนการเรียงจากมากไปหาน้อย คือ จากการลดขนาดล๊อตในการรับงานและใช้คัมบังเรียก-ส่งงานในกระบวนการเชื่อม ส่งผลทำให้สามารถลดจำนวนงานระหว่างผลิตได้ถึง 33%, รองลงมาคือกระบวนการเตรียมผิวจากที่ได้ใช้คัมบังในกระบวนการ ทำให้สามารถลดจำนวนงานระหว่างผลิตได้ 27%, และจากการใช้คัมบังในกระบวนการบรรจุผลิตภัณฑ์ ทำให้ลดจำนวนงานระหว่างผลิตได้ 24%, อีกทั้งในกระบวนการเทสารกันไฟจากที่ได้ประยุกต์ใช้คัมบังในกระบนการ สามารถลดจำนวนงานระหว่างผลิตได้ 20% และจากที่ใช้คัมบังในกระบวนการพ่นสี สามารถลดจำนวนงานระหว่างผลิตได้ 17% ตามลำดับ โดยเฉลี่ยแล้วจากที่ได้ประยุกต์ใช้เทคนิคลีนในการแก้ไขปัญหาลดจำนวนงานระหว่างผลิตทั้งกระบวนการ ซึ่งจากเดิมมีงานระหว่างผลิตเฉลี่ย 103 ตู้/วัน หลังจากการปรับปรุงสามารถลดจำนวนงานระหว่างผลิตลงเหลือ 77 ตู้/วัน เทียบเป็นร้อยละที่ลดลงได้ 25%

จากนั้นนำข้อมูลค่าเฉลี่ยที่ได้มาทดสอบสมมติฐานว่า จำนวนงานระหว่างผลิตในกระบวนการ ก่อนและหลังจากการปรับปรุงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ โดยสมมติฐานหลักนี้คือ จำนวนงานระหว่างผลิตเฉลี่ยตั้งแต่กระบวนการเชื่อม-บรรจุภัณฑ์ก่อนและหลังการปรับปรุงมีค่าเท่ากัน และสมมติฐานรองคือ จำนวนงานระหว่างผลิตเฉลี่ยตั้งแต่กระบวนการเชื่อม-บรรจุภัณฑ์ก่อนและหลังจากการปรับปรุงมีค่าไม่เท่ากัน โดยสามารถเขียนเป็นสมมุติฐานดังสมการ (4.5) และ (4.6) ดังนี้

$$H_0 : \quad \mu_{Before} = \mu_{After} \qquad (4.7)$$

$$H_1 : \quad \mu_{Before} \neq \mu_{After} \qquad (4.8)$$

โดยที่ μ_{Before} คือจำนวนงานระหว่างผลิตก่อนการปรับปรุง

μ_{After} คือจำนวนงานระหว่างผลิตหลังการปรับปรุง

และทดสอบสมมติฐานด้วยวิธี 2 Sample T-Test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 หรือที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ผลการวิเคราะห์ดังรูปที่ 4.44

Two-Sample T-Test and CI: Before, After

Two-sample T for Before vs After

	N	Mean	StDev	SE Mean
Before	7	103.00	5.66	2.1
After	2	77.50	2.12	1.5

Difference = mu (Before) - mu (After)

Estimate for difference: 25.5000

95% CI for difference: (15.4550, 35.5450)

T-Test of difference = 0 (vs not =): T-Value = 6.00 P-Value = 0.001 DF = 7

Both use Pooled StDev = 5.2982

รูปที่ 4.44 ผลการทดสอบสมมติฐานจำนวนงานระหว่างผลิต

จากรูปที่ 4.44 ผลการทดสอบสมมติฐานได้ค่า P-value เท่ากับ 0.001 น้อยกว่า 0.05 แสดงว่า จำนวนงานระหว่างผลิตในกระบวนการผลิตตู้นิรภัย รุ่น SB30 ก่อนและหลังปรับปรุงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อีกทั้งจากค่า Estimate for difference เท่ากับ 25.5000 คือจำนวนงานระหว่างผลิตก่อนการปรับปรุงมากกว่าหลังจากการปรับปรุงแตกต่างกัน 25.5000 สรุปได้ว่าการปรับปรุงดังกล่าวทำให้จำนวนงานระหว่างผลิตหลังการปรับปรุงลดลงจากก่อนการปรับปรุง ซึ่งเป็นการลดลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยจำนวนงานระหว่างผลิตก่อนปรับปรุงมากกว่าหลังจากการปรับปรุง